

**EKONOMI
HÖGSKOLAN**
Lunds universitet

Magisteruppsats
FEK 591
Juni 2006

Förenklade redovisningsregler

– En redogörelse för vad mindre aktiebolag och revisorer anser

Författare
Boel Hansson
Weronica Rosenlöw

Handledare
Erling Green

Sammanfattning

Uppsatsens titel:	Förenklade redovisningsregler – En redogörelse för vad mindre aktiebolag och revisorer anser
Seminariedatum:	14 juni 2006
Ämne/kurs:	Magisterseminarium, FEK 591, 10 p, redovisning
Författare:	Boel Hansson, Weronica Rosenlöv
Handledare:	Erling Green
Nyckelord:	Redovisning, Förenklingar, Mindre aktiebolag, BFNs ”Allmänna råd för K2 – mindre aktiebolag”, Propositionen ”Förenklade redovisningsregler, m.m.”
Syfte:	Syftet med vår uppsats är att utifrån svenska mindre aktiebolags, revisorers och expertorgans perspektiv redogöra för om förslagen i propositionen ”Förenklade redovisningsregler m.m.” och BFNs ”Allmänna råd för K2 - mindre aktiebolag” överensstämmer med vad de anser behöver förenklas. Syftet är också att redogöra för vilken funktion redovisningen har för de mindre aktiebolagen och vilka konsekvenser de föreslagna förenklingarna och förändringarna kan medföra.
Metod:	I uppsatsen tillämpar vi en abduktiv forskningsansats och har en intensiv utformning. Vi använder kvalitativ metod och har genomfört semi-strukturerade individuella intervjuer. Intervjuerna har bestått av besöks- och telefonintervjuer samt frågor via e-post.
Referensram:	Referensramen innehåller en beskrivning av redovisningens syfte, aktuell lagstiftning och normer, föreslagna förenklingar och förändringar samt rådande debatt i ämnet.
Empiri:	Vi har genomfört intervjuer och frågor via e-post med respondenter från olika aktörsgrupper; expertorgan, mindre aktiebolag och revisorer.
Slutsatser:	Mindre aktiebolag och revisorer har svårt att precisera vilka förenklingar de vill ha inom redovisning. Respondenterna efterfrågar andra förenklingar än förslagen i regeringens proposition och BFNs allmänna råd K2. Det finns en gräns för hur mycket det går att förenkla redovisningen. Redovisningen utgör ett viktigt styrinstrument för de mindre aktiebolagen. De föreslagna förenklingarna kommer ej att påverka företagets redovisning i någon större omfattning.

Abstract

- Title: Simplified accounting rules – An account for the opinions of smaller limited companies and auditors
- Seminar date: June 14th, 2006
- Course: Master thesis in Business Administration, FEK 591, 10 Swedish credits (15 ECTS), major accounting
- Authors: Boel Hansson, Weronica Rosenlöv
- Advisor: Erling Green
- Keywords: Accounting, Simplification, Smaller limited companies, BFNs “Allmänna råd för K2 – mindre aktiebolag”, The proposed law “Förenklade redovisningsregler, m.m.”
- Purpose: The purpose with our study is to, through the perspective of Swedish smaller limited companies, auditors and experts, account for if the propositions in the proposed law ”Förenklade redovisningsregler m.m.” and BFNs ”Allmänna råd för K2 - mindre aktiebolag” are in compliance with what they consider need to be simplified. The purpose is also to account for the function of the accounting of the smaller limited companies and what the consequences of the proposed simplifications and changes are and can signify.
- Methodology: We are applying an abductive approach and an intensive study. We use a qualitative methodology with semi-structured individual interviews. The interviews have been conducted through telephone and personal interviews and also by inquiry via e-mail.
- Perspective: The perspective consists of a presentation of the purpose of accounting, current laws and principles and present debate.
- Empirical foundation: We have conducted interviews with respondents from different participants; group of experts, smaller limited companies and auditors.
- Conclusions: Smaller limited companies and auditors have difficulties specifying which simplifications regarding accounting they prefer. The respondents inquire other simplifications than the suggestions in the proposed law and BFNs allmänna råd K2. There is a limit regarding the extent of the simplifications of accounting. The accounting is an important control instrument for the smaller limited companies. The proposed simplifications will not in a major extent affect the companies accounting.

Figurförteckning

Figur 1, Egen illustration av svenska redovisningsnormgivare.....	35
Figur 2, Sammanställning av definitioner och gränsvärden för små företag.....	37
Figur 3, Egen illustration av aktörers påverkan på redovisningens funktion.....	65

Innehållsförteckning

SAMMANFATTNING	2
ABSTRACT	3
FIGURFÖRTECKNING.....	4
1 INLEDNING	7
1.1 BAKGRUND	7
1.2 PROBLEMDISKUSSION	9
1.2.1 <i>Problemformulering</i>	13
1.3 SYFTE	14
1.4 AVGRÄNSNINGAR	14
1.5 FÖRKORTNINGAR OCH DEFINITIONER.....	15
1.6 UPPSATSENS FORTSATTA DISPOSITION	16
2 METOD	18
2.1 PERSONLIG REFERENSRAM.....	18
2.2 METODVAL	19
2.2.1 <i>Undersökningens forskningsansats och utformning</i>	19
2.2.2 <i>Att använda kvalitativ eller kvantitativ metod</i>	20
2.3 VAL AV UNDERSÖKNINGSENHETER	20
2.3.1 <i>Kriterier för val av respondenter</i>	21
2.3.2 <i>Våra respondenter</i>	22
2.4 DATAINSAMLING	22
2.5 INTERVJUER	23
2.5.1 <i>Intervjumetod</i>	23
2.5.2 <i>Intervjuguider</i>	23
2.5.3 <i>Intervjuteknik</i>	24
2.6 METOD- OCH KÄLLKRITIK.....	25
2.6.1 <i>Uppsatsens trovärdighet</i>	25
2.6.2 <i>Metodkritik</i>	25
2.6.3 <i>Källkritik av primärdata</i>	26
2.6.4 <i>Källkritik av litteratur</i>	27
3 REFERENSRAM	28
3.1 REDOVISNING	28
3.1.1 <i>Redovisningens syfte</i>	28
3.1.2 <i>Kraven på redovisningen</i>	30
3.1.3 <i>Grundläggande principer inom redovisning</i>	31
3.1.4 <i>Revision</i>	32
3.2 LAGSTIFTNING OCH NORMGIVARE.....	33
3.2.1 <i>Bokföringsnämnden och Redovisningsrådet</i>	35
3.2.2 <i>EG-rätten och övrig internationell normgivning</i>	36
3.3 FÖRESLAGNA FÖRENKLINGAR.....	37
3.3.1 <i>Proposition Förenklade redovisningsregler, m.m.</i>	37
3.3.2 <i>Jämförelse mellan nuvarande lagstiftning och propositionen</i>	40
3.3.3 <i>Bokföringsnämndens Allmänna råd för K2 – mindre aktiebolag</i>	41
3.3.4 <i>Jämförelse mellan nuvarande normer och K2</i>	43

3.4	PÅGÅENDE DEBATT	44
4	EMPIRI	46
4.1	EXPERTORGAN	46
4.1.1	<i>Bokföringsnämnden</i>	46
4.1.2	<i>FARs Förenklingsgrupp</i>	47
4.1.3	<i>Justitiedepartementet</i>	49
4.1.4	<i>Svenskt Näringsliv</i>	49
4.2	MINDRE AKTIEBOLAG	51
4.2.1	<i>Basi Instrument AB</i>	51
4.2.2	<i>Malmö Magasinet AB</i>	53
4.2.3	<i>Presentex AB</i>	54
4.2.4	<i>Pro Novum i Skåne AB</i>	56
4.2.5	<i>Svensk Raps AB</i>	58
4.3	REVISORER	60
4.3.1	<i>Ernst & Young AB</i>	60
4.3.2	<i>Lindebergs Grant Thornton AB</i>	62
5	ANALYS.....	65
5.1	FÖRENKLINGAR AV REDOVISNINGSGREGLER.....	65
5.1.1	<i>Internationell påverkan</i>	66
5.2	REDOVISNINGSGREGLERKET	68
5.2.1	<i>Klassificering i nuvarande regelverk</i>	68
5.2.2	<i>Våra respondenters åsikter om nuvarande regelverk</i>	68
5.2.3	<i>Överensstämmelse mellan föreslagna förenklningar och de förenklningar som respondenterna önskar</i>	71
5.3	REDOVISNINGENS FUNKTION	73
5.3.1	<i>Redovisningens externa och interna användningsområde</i>	73
5.3.2	<i>Ekonomistyrning</i>	75
5.3.3	<i>Revision</i>	76
5.4	PÅVERKAN PÅ FÖRENKLINGSPROCESSEN	77
5.4.1	<i>Är samverkan mellan aktörerna nödvändig för en lyckad förenklingsprocess?..</i> 77	
6	AVSLUTANDE DISKUSSION	78
6.1	SLUTSATSER	78
6.2	FÖRSLAG PÅ FORTSATT FORSKNING	82
	KÄLLFÖRTECKNING	83
	BILAGA 1: INTERVJUGUIDE BOKFÖRINGSNÄMNDEN	88
	BILAGA 2: INTERVJUGUIDE FAR	89
	BILAGA 3: INTERVJUGUIDE JUSTITIEDEPARTEMENTET.....	90
	BILAGA 4: INTERVJUGUIDE MINDRE AKTIEBOLAG	91
	BILAGA 5: INTERVJUGUIDE REVISORER	92
	BILAGA 6: INTERVJUGUIDE SVENSKT NÄRINGSLIV	93

1 Inledning

Vårt inledningskapitel behandlar problemområdets bakgrund och vi presenterar vår problemdiskussion och problemformulering vilket leder till uppsatsens syfte. Vi lämnar en redogörelse för positionering, avgränsningar och definitioner. I slutet av kapitlet redogör vi för uppsatsens fortsatta disposition.

1.1 Bakgrund

Det finns olika föreställningar om vad ekonomisk redovisning är. Den äldsta av dem ser redovisningen som ett historiskt protokoll. Med detta synsätt ställs det krav på att redovisningen skall vara fullständig, tillförlitlig, objektiv samt verifierbar. Ett annat sätt att se på redovisningens syfte är att den skall återge företagets aktuella ekonomiska ställning. Med detta perspektiv sätts fokus på balansräkningen och på värderingsmetoderna. Redovisningen har utvecklats till att innebära mer än att bara vara en resultatberäkning. Numera handlar redovisning också om att tillgodose företagets intressenters informationsbehov för att bland annat kunna fastställa ett företags framtidsutsikter. Den externa redovisningen är dessutom en viktig del av företagets sätt att kommunicera med omvärlden.¹ Den ekonomiska informationen behöver således vara tillförlitlig och uttömmande.

De nuvarande regelverken för redovisning är komplexa och utformade för börsnoterade företag, vilket ställer till med bekymmer för framförallt mindre företag. Regeringen har insett att en förändring är nödvändig.² Entreprenörer tillbringar för mycket tid och lägger ned för mycket resurser på att följa de omfattande regelverken istället för att ägna sig åt sin

¹ Artsberg, *Redovisningsteori -policy och -praxis* (2005), s. 15 och 21.

² Prop. 2005/06:174.

verksamhet.³ Näringsminister Östros anser att *"företagare ska syssla med att utveckla sitt företag – inte tyngas av onödig byråkrati"*⁴.

Debatten om förenklingar för företagen, däribland redovisningsförenklingar, har förts under flera år och har engagerat många organisationer och debattörer i näringslivet. Dessa efterlyser framförallt förändringar och förenklingar för de mindre företagen. Företrädare för revisorsorganisationen FAR påtalar att ett samarbete mellan FAR och olika företagarorganisationer kan underlätta för svenska företag, *"vi vill ju inte att Sverige ska hamna i en administrativ labyrint!"*⁵

Den administrativa bördan utgör ett nationellt såväl som globalt problem då det hindrar tillväxt.⁶ Svenska företag är skyldiga att varje år lämna uppgifter till myndigheter som sammantaget svarar för 94 miljoner blanketter och detta har ökat med cirka 30 procent sedan 1999.⁷ Förenklingarna som efterfrågas av näringslivet innefattar allt från skatteförenklingar till anställningsreformer. I början av 2004 framfördes kritik från Svenskt Näringsliv avseende regeringens inställning till regelförenklingar, *"om regeringen på allvar tar tag i frågan om regelförenklingar kan Sverige och svenska företag få en konkurrensfördel"*⁸. År 2003 tilldelade regeringen myndigheter och departementen i uppdrag att se över till exempel lagar och föreskrifter för att kunna förenkla för företagen.⁹ Det resulterade i att i slutet av år 2004 introducerade regeringen 291 åtgärder för att främja företagens tillvaro när det gäller deras administrativa belastning. Åtgärderna består bland annat av översyn av redovisningsregelverken.¹⁰ Regeringens långsiktiga förenklingsmål är att redovisningsbördan i Årsredovisningslagen skall reduceras med 15 procent till år 2010.¹¹

Ett led i förenklingsarbetet är att regeringen nyligen har överlämnat propositionen Förenklade redovisningsregler m.m.¹², där de banar väg för vissa förenklingar och förändringar för företagen.¹³ Justitieminister Bodström menar att lagförslaget är revolutionerande, *"... stora*

³ Ehlin *et al.*, "Hur är det att vara entreprenör i Sverige idag", *Balans*, Nr 1 2006.

⁴ Östros *et al.*, "Vi prioriterar redan regelförenklingar", *Dagens Industri*, 13 februari 2006.

⁵ Precht, "Förenklingar för mindre företag", *Balans*, Nr 4 2006.

⁶ The World Bank, *Doing Business in 2005 – Removing Obstacles to Growth* (2005), s. 5.

⁷ Hedström, *Informationsutbyte mellan myndigheter eller dubbelarbete för företagen* (2006), s. 2.

⁸ Hultgren, "Inför kostnadstak för lagar och regler", *Svenskt Näringsliv*, 30 januari 2004.

⁹ Regeringen, *Regeringens skrivelse 2005/06:49* (2005).

¹⁰ Regeringen, *Regeringens skrivelse 2004/05:48* (2004).

¹¹ Östros *et al.*, "Vi lovar minskade kostnader för företagen", *Uppsala Nya Tidning*, 9 december 2005.

¹² Prop. 2005/06:116.

¹³ Bodström *et al.*, "Debatt: En miljon företag får enklare regler", *Affärsvärlden*, 1 mars 2006.

förenklingar på flera områden som kommer att ha betydelse för ett stort antal svenska företag och organisationer”¹⁴. FAR är betydligt mer skeptisk till effekten. Bo Åsell, ordförande i FARs referensgrupp för förenklingsfrågor, menar att han ”...tror inte att regeringens förslag till förenklingar på redovisningens område kommer att innebära någon revolution för företagen....”¹⁵.

I Sverige är flera myndigheter och branschorganisationer delaktiga i regelutvecklingen för redovisning. En av dessa är Bokföringsnämnden (BFN) som parallellt med regeringens arbete har påbörjat en sammanställning och förenkling av redovisningsnormer baserat på fyra kategoriseringar av svenska företag, K1 – K4, för att åstadkomma lättnader för företagen.¹⁶

1.2 Problemdiskussion

Justitieminister Bodström påpekar att näringslivet behöver regler för att det skall fungera tillfredsställande.¹⁷ Lagar och regler utgör bland annat ett skydd för bolagets intressenter vilket genererar struktur och säkerhet.¹⁸ Bodström har uttalat sig i samband med publicerandet av den nya propositionen om redovisningsförenklingar att det är viktigt att granska om nyttan av de regler som implementeras är större än kostnaden för företagen. *”En avvägning mellan syftet med en regel och nyttan med respektive kostnaden av att följa regeln är en viktig ansats vid utformningen av regler.”¹⁹* Vad är orsaken till att regelsystemen ser ut som det gör? Överstiger nyttan av regelverken kostnaden för att upprätthålla dem? Vem bär kostnaden?

Lagstiftningen för redovisning i Sverige är en ramlagstiftning, vilket innebär att den ej är uttömmande. Detta har gett normgivarna, BFN och Redovisningsrådet, en tung position i utveckling och inriktning av reglerna.²⁰ Normgivarna påverkas av de internationella standardsättarna, bland annat genom Sveriges medlemskap i EU. I Sverige tillkommer ytterligare en aspekt som bidrar till komplexiteten, nämligen att redovisning och beskattning

¹⁴ Bodström *et al*, ”Debatt: En miljon företag får enklare regler”, *Affärsvärlden*, 1 mars 2006.

¹⁵ Precht, ”Förenklingar för mindre företag”, *Balans*, Nr 4 2006.

¹⁶ <http://www.bfn.se>, 29 mars 2006.

¹⁷ Bodström *et al*, ”Debatt: En miljon företag får enklare regler”, *Affärsvärlden*, 1 mars 2006.

¹⁸ Smiciklas, *Associationsrättens grunder* (2000), s. 11.

¹⁹ Regeringen, *Regeringens skrivelse 2005/06:49* (2005), s. 4.

²⁰ Artsberg, *Redovisningsteori -policy och -praxis* (2005), s. 127 ff.

är sammankopplade.²¹ Sammantaget gör detta att redovisningsregelverket, framförallt för de mindre företagen, har blivit komplicerat.²² För aktiebolagen finns det ytterligare ett regelverk att ta hänsyn till då samtliga aktiebolag i Sverige har revisionsplikt. Ett slopande av revisionsplikten har debatterats flitigt på senare år, mycket på grund av att Sverige är ett av de sista länderna i Europa som har revisionsplikt för de minsta aktiebolagen.²³ Förespråkare för ett avskaffande av revisionsplikten anser att *"revision kan alltid göras på ett enkelt sätt i företag med enkel redovisning"*.²⁴ Vad är det i förenklingen i redovisningen som gör att revisionen påverkas och kommer det att leda till förenklad revision? FARs generalsekretare menar att det finns ett behov av förenklingar för de mindre företagen men anser att revisionen är viktig för företagens överlevnad, *"det måste bli enklare att driva småföretag – inte mer riskfyllt"*²⁵.

Många länder, precis som Sverige, har egna standarder som onoterade företag får följa. Enligt IASB, den internationella standardsättaren inom redovisning, är detta ett problem om de nationella standarderna ej uppfyller externa användares krav. *"In Europe it makes more sense to have one set of accounting standards for SMEs based on IFRSs developed by the IAS rather than 28 different sets."*²⁶ En efterfrågan för en global standard har lett till att IASB i januari 2006 presenterade ett utkast på redovisningsstandarder för små och medelstora företag, SMEs. Det faktum att det är många förenklingsarbeten som pågår parallellt, kan detta innebära någon form av kollision mellan regelverken?

Utöver det arbete som äger rum för att förenkla redovisningsreglerna pågår det andra arbeten för att förenkla för de svenska företagen som har anknytning till redovisning. Finansdepartementet har utfärdat en proposition, Förenklade skatteregler med anledning av ny redovisningslagstiftning, som skall möjliggöra lättnader för de enskilda näringsidkarna.²⁷ BFN och Skatteverket har i en arbetsgrupp analyserat om det går att applicera de regler som föreslagits för enskilda näringsidkare även på mindre aktiebolag. Det är arbetsgruppens bedömning att det ej går att genomföra detta då aktiebolagen är bundna av EGs fjärde

²¹ Inkomstskattelagen 14 kap. 2 §.

²² Prop. 2005/06:174, s. 11 f.

²³ Thorell & Norberg, *Revisionsplikten i små aktiebolag* (2005), s. 5.

²⁴ Ehlin, "Revision kan alltid göras på ett enkelt sätt i företag med enkel redovisning", *Balans*, nr. 11, 2005.

²⁵ Brännström & Johansson, "Svenskt Näringsliv drar undan mattan för småföretagen", *Dagens Industri*, 17 mars 2005.

²⁶ http://www.iasb.org/current/active_projects.asp?showPageContent=no&xml=16_33_116_30102003.htm, *Accounting Standards for Small and Medium-sized Entities (SMEs)* (2006).

²⁷ Prop. 2005/06:174.

bolagsdirektiv och att kraven på den ekonomiska informationen är mer omfattande i ett aktiebolag eftersom det drivs med begränsat personligt ansvar för ägarna.²⁸

Som tidigare nämnts har regeringens förenklingsarbete inom redovisning utmynnat i propositionen ”Förenklade redovisningsregler, m.m.”²⁹. I den föreslås ett nytt gränsvärde i Årsredovisningslagen istället för de två olika som finns i nuvarande lagstiftning. Indelningen baseras på att företagen klassificeras som större eller mindre företag. Föreslaget gränsvärde för mindre företag, och därmed mindre aktiebolag, är att de får högst överskrida ett av följande kriterier:

- 50 anställda
- 25 miljoner kronor i balansomslutning
- 50 miljoner kronor i omsättning

I Sverige finns det sammanlagt cirka 900 000 registrerade företag, av dessa bedrivs ungefär 28 procent som aktiebolag.³⁰ Av drygt 253 000 aktiebolag, kommer ungefär 97 procent att klassificeras som ett mindre aktiebolag i det nya regelverket, konsekvensen blir att fler företag i Sverige kommer att kategoriseras som mindre företag. Dessa mindre företag kommer bland annat att undantas från att upprätta finansieringsanalyser och delårsrapporter. Det kommer även att införas förenklingar i dessa företags årsredovisningar vad gäller upplysningsplikt.³¹

Samtidigt har BFN beslutat att förändra inriktningen på sitt arbete med normgivningen då de internationella reglerna har implementerats i svensk lagstiftning och resulterat i att regelverket gradvis vuxit sig större. BFN vill lösa detta genom att införa fyra allmänna råd, K1-K4, som kategoriserar företagen och särskiljer dem genom bolagsform och/eller företagsstorlek.

- K1 - Enskilda näringsidkare och handelsbolag som ägs av fysiska personer
- K2 - Mindre aktiebolag och ekonomiska föreningar
- K3 – Större aktiebolag och ekonomiska föreningar
- K4 - Företag som i sin koncernredovisning ska tillämpa IFRS-reglerna

²⁸ http://www.bfn.se/bfn/rapport_k2_bil3.pdf, *Förenklingar för mindre aktiebolag* (2005).

²⁹ Prop. 2005/06:116.

³⁰ <http://www.scb.se/templates/Listning1>, 12 maj 2006.

³¹ Prop. 2005/06:116, s. 79 ff.

Hos BFN pågår ett arbete för att ta fram ett samlat regelverk för respektive kategori för att på detta sätt underlätta och samtidigt förenkla reglerna för företagen. BFN anser att nuvarande regler ger företagen möjligheter att välja mellan olika principer för redovisning och på så sätt blir informationen svårtolkad.³² Genom att undersöka vilka förenklingar inom redovisning som önskas av mindre aktiebolag och revisorer har vi en möjlighet att få insikt i hur redovisningen används och i vilken omfattning regelverken upplevs som komplicerade och varför. Det är också intressant att belysa förenklingarna utifrån olika expertorgans perspektiv. Är de föreslagna förenklingarna vad företagen bäst behöver? Vad anser aktörerna om redovisningsförenklingar? Svenskt Näringsliv menar att de nuvarande reglerna är alldeles för många och för svåra samt medför onödiga kostnader för de svenska företagen. Företagen efterfrågar enkla och stabila regelverk, och kan man uppnå detta kan det innebära en konkurrensfördel för Sverige.³³ Är det alltid positivt med förenklingar och var går gränsen?

Som inledningsvis nämnts är den ekonomiska redovisningen en möjlighet till kommunikation med företagets externa intressenter. Dessa intressenter kan ha olika behov och krav på informationen som företaget lämnar. Redovisningen bör utformas så att den tillfredsställer de olika intressenterna. Därmed är det viktigt att redovisningen uppfyller kvalitativa egenskaper för att bolagen skall erhålla en extern och intern trovärdighet.³⁴ Ett sätt att säkerställa intressenternas behov av tillförlitlig redovisning är revision och generalsekreteraren i revisorernas intresseförening, FAR, anser att *"revisionen ska vara ett "riskavlyft" som minskar riskerna för ett företags intressenter"*³⁵. Om den externa redovisningen påverkas av förenklingar i regelverket vad innebär det för den interna redovisningen och för företagens ekonomiska styrning? Kan jämförbarheten gå förlorad vid förenklingar? Om den gör det, har det någon betydelse för mindre aktiebolag och deras intressenter?

Enligt Skatteverket är det situationen i samhället som påverkar utarbetningen av lagar och rekommendationer³⁶ och detta skulle då innebära att de komplexa regelverken är skapade av de olika aktörerna i samhället. Regeringen försöker visa sitt samtycke till förenklingar och har under årens lopp tillsatt ett flertal utredningar som dock ej har lett till något konkret resultat.³⁷

³² http://www.bfn.se/bfn/nyhetsmeddelande_lang.pdf, *Ändrad inriktning på normgivningsarbetet* (2004).

³³ Hultgren, "Inför kostnadstak för lagar och regler", *Svenskt Näringsliv*, 30 januari 2004.

³⁴ Smith, *Redovisningens språk* (2000), s. 7 och 17.

³⁵ Brännström & Johansson, "Svenskt Näringsliv drar undan mattan för småföretagen", *Dagens Industri*, 17 mars 2005.

³⁶ Skatteverket, *Handledning för sambandet mellan redovisning och beskattning* (2005), s.47 f.

³⁷ Stockholms Handelskammare, *Ökad tillväxt genom förenklingar för små företag* (2000), s. 4.

Näringsminister Östros uppger dock att ”politikens uppgift är att verka för goda villkor för företagen och entreprenören”.³⁸ Opposeringssidan, bestående av bland annat Svenskt Näringsliv, anser däremot att ”politikerna har genom klåfingrighet skapat ett alltför stort och otydligt regelverk, som har lett till att byråkraterna har tagit makten i egna händer. Därför är det nu av stor vikt att regelverket bekämpas som maskrosor i en gräsmatta”³⁹. Är det brist på förståelse mellan dessa två sidor i debatten som fördröjt framåtskridandet? Är det på bekostnad av företagens och intressenternas faktiska informationsbehov som de politiska påtryckningarna får sitt genomslag?

Debatten om förenklingar är högaktuell och då vi ej har påträffat några uppsatser, rapporter eller forskningspublikationer som behandlar förenklingsarbetet utifrån vår problemdiskussion, i vilken företags, revisorers och expertorgans åsikter diskuteras, beslöt vi att undersöka problemet. Vi har funnit uppsatser om förenklingar inom redovisningsområdet, men dessa har dock samtliga utarbetats innan lagförslaget Förenklade redovisningsregler m.m. presenterades samt innan BFNs allmänna råd K2 – mindre aktiebolag.

1.2.1 Problemformulering

Studiens utgångspunkt är i propositionen 2005/06:116, ”Förenklade redovisningsregler, m.m.” och BFNs ”Allmänna råd för K2 – mindre aktiebolag”. Utifrån vår problemdiskussion väljer vi följande frågeställningar för undersökningen:

Finns det förståelse hos lagstiftarna, normgivarna och påtryckningsorganisationerna för vilka förenklingar och förändringar som bör genomföras för att underlätta för de mindre aktiebolagen? På vilket sätt kommer förslagen att påverka de mindre aktiebolagens externa och interna redovisning? Vilka konsekvenser får de föreslagna förenklingarna och förändringarna?

³⁸ Östros *et al*, ”Vi lovar minskade kostnader för företagen”, *Uppsala Nya Tidning*, 9 december 2005.

³⁹ Juth, ”Småföretag behandlas sämre”, *Dagens Nyheter*, 7 juli 2003.

1.3 Syfte

Syftet med vår studie är:

- Att utifrån svenska mindre aktiebolags, revisorers och expertorgans perspektiv redogöra för om förslagen i propositionen ”Förenklade redovisningsregler m.m.” och BFNs ”Allmänna råd för K2 - mindre aktiebolag” överensstämmer med vad de anser behöver förenklas.
- Att redogöra för vilken funktion redovisningen har för de mindre aktiebolagen och vilka konsekvenser de föreslagna förenklingarna och förändringarna kan medföra.

1.4 Avgränsningar

Vi har valt att endast undersöka svenska mindre aktiebolag då vi anser att en fokusering på det nationella förhållandet och en storlekskategori tillåter en mer inriktad och djupare analys. Vi är medvetna om att det pågår förenklings- och förändringsarbeten av redovisning hos olika instanser, både nationellt och internationellt, men vi har valt att avgränsa oss till propositionen Förenklade redovisningsregler, m.m.⁴⁰ och BFNs allmänna råd K2 – mindre aktiebolag⁴¹. Vi är också medvetna om att dessa publikationer berör många intressenter till redovisningen utöver de aktörsgrupper vi har valt att intervjua. Vi anser dock att mindre aktiebolag är de som är direkt berörda av reglerna och att revisorer och de utvalda expertorganen besitter den kompetens som vi efterfrågar i denna undersökning.

⁴⁰ Prop. 2005/06:116.

⁴¹ BFN, *Bokföringsnämndens allmänna råd K2 – mindre aktiebolag utkast* (2006).

1.5 Förkortningar och definitioner

10/24-bolag	Definition enligt ÅRL: Små företag med högst 10 anställda och balansomslutning som uppgår till högst 24 miljoner kronor
50/25/50	I propositionen Förenklade redovisningsregler, m.m. föreslaget gränsvärde i ÅRL för mindre företag och större företag. Med mindre företag avses ett företag som högst får överskrida ett av följande kriterier: 50 anställda, 25 miljoner kronor i balansomslutning, 50 miljoner kronor i omsättning
BFL	Bokföringslagen
BFN	Bokföringsnämnden
EG	Europeiska Gemenskapen
EU	Europeiska Unionen
FASB	Financial Accounting Standards Board
IAS	International Accounting Standards
IASB	International Accounting Standards Board
IFRS	International Financial Reporting Standards
Medelstora företag	Definition enligt ÅRL: Företag som ej klassificeras som små eller stora företag
Mindre företag/aktiebolag	I propositionen Förenklade redovisningsregler, m.m. föreslaget gränsvärde i ÅRL för mindre företag är de företag som ej är större företag (se definition av större företag)
Mindre koncern	Enligt samma gränsvärden som mindre företag
Prop. 2005/06:116	Förenklade redovisningsregler, m.m.
Prop. 2005/06:174	Förenklade skatteregler med anledning av ny redovisningslagstiftning.
RR	Redovisningsrådets rekommendationer
SME	Small and Medium-sized Entities
Små företag	Definition enligt ÅRL: ”10/24-bolag” med högst 10 anställda och balansomslutning som uppgår till högst 24 miljoner kronor

Stora företag	Definition enligt ÅRL: Företag vars balansomslutning överstiger ett gränobelopp som motsvarar 1 000 gånger prisbasbelopp eller antalet anställda överstiger 200
Större företag/aktiebolag	I propositionen Förenklade redovisningsregler, m.m. föreslaget gränsvärde i ÅRL för större företag, det vill säga de företag som uppfyller mer än ett av följande kriterier: <ol style="list-style-type: none"> 1) Medelantalet anställda uppgår till mer än 50 2) Värdet av företagets balansomslutning uppgår till mer än 25 miljoner kronor 3) Nettoomsättning uppgår till mer än 50 miljoner kronor
Större koncern	Enligt samma gränsvärden som större företag
ÅRL	Årsredovisningslagen

1.6 Uppsatsens fortsatta disposition

Kapitel 2 Metod

I detta kapitel redogör vi för hur vi går tillväga vid undersökningen och presenterar våra val av forskningsansats, metod, respondenter, datainsamling och källkritik.

Kapitel 3 Referensram

Vårt kapitel om referensramen bygger på den teoretiska referensram vi har som utgångspunkt vid utförandet av undersökningen och uppfyllandet av uppsatsens syfte.

Kapitel 4 Empiri

I empirikapitlet presenteras våra valda företag samt en redogörelse av den information vi erhållit genom intervjuerna med expertorgan, mindre aktiebolag och revisorer.

Kapitel 5 Analys

I analyskapitlet analyserar vi vårt material från empirin med stöd av referensramen.

Kapitel 6 Avslutande diskussion

Här presenterar vi våra slutsatser av vår undersökning samt förslag på fortsatt forskning inom ämnesområdet.

2 Metod

Metodkapitlet består av en redogörelse för våra val, prioriteringar samt det tillvägagångssätt som vi har använt för genomförandet av vår studie. Inledningsvis redogör vi för våra personliga referensramar och presenterar sedan vårt metodval. Vi behandlar därefter val av företag och hur datainsamlingen har utförts. Avslutningsvis redovisas en kritisk granskning av metod och källor som förekommer i undersökningen.

2.1 Personlig referensram

Våra personliga referensramar utgörs av den erfarenhet och kunskap vi som författare besitter. Vi har även olika förförståelse för det ämne vi har valt att studera bland annat beroende på yrkeserfarenhet, ålder och värderingar. Detta resulterar i att vi kan ha olika förhållningssätt och fördomar vid genomförandet av vår studie.

”Referensramen är summan av den kunskap, erfarenhet, teori och modeller man använder i sitt arbete att precisera innehållet i undersökningsuppgiften.”⁴²

Våra personliga referensramar kan inverka på de avgränsningar och de val vi har gjort under arbetets gång. Vi anser att det är svårt att påvisa i vilken utsträckning vår förförståelse har påverkat vår undersökning. Dock anser vi att läsaren bör ta detta i beaktande och förhålla sig kritisk.

⁴² Lekvall & Wahlbin, *Information för marknadsföringsbeslut* (2001), s. 189.

2.2 Metodval

Under arbetet med vår uppsats har vi gjort flera val avseende metod, både innan undersökningen påbörjats och under undersökningens förlopp. Vi måste vara observanta så att det ej är valet av upplägg för undersökningen som skapar utfallet⁴³, vilket innebär att vi måste vara väldigt medvetna om våra val samt hur dessa kan påverka resultatet i vår undersökning, och detta har vi försökt beakta under arbetets gång.

2.2.1 Undersökningens forskningsansats och utformning

Vi har valt att tillämpa en abduktiv ansats på vår undersökning då vi anser att denna är mest förenlig med vår problemställning. *”Abduktionen utgår från empiriska fakta liksom induktionen, men avvisar inte teoretiska förföreställningar och ligger i så måtto närmare deduktionen.”*⁴⁴ Det innebär att vi under arbetet med studien kommer att växla mellan teori och empiri vilket medför att vi inför vår analys av empirin kan studera tidigare teori för att på detta sätt få inspiration och därmed möjlighet till ökad förståelse.⁴⁵

Vår undersökning har en intensiv utformning som karakteriseras av att vi undersöker ett fåtal enheter djupgående för att kunna erhålla en så fullständig förståelse som möjligt av deras åsikter angående vårt problemkomplex samt kunna få detaljerad och relevant information.⁴⁶ Då vi vill kunna tillgodogöra oss denna detaljrikedom har vi valt att begränsa antalet intervjuer. Valet innebär dock att det blir svårare att generalisera, men hjälper oss däremot att besvara vår problemformulering och vårt syfte.⁴⁷ Om syftet med studien är att få resultat som det går att generalisera utifrån krävs det istället en extensiv utformning med ett stort antal undersökningsenheter. Med denna utformning finns risken att informationen vi erhåller ej är relevant samt att den blir mer ytlig och vi anser därför att den ej är kompatibel med vår uppsats problemkomplex.⁴⁸

⁴³ Jacobsen, *Vad, hur och varför* (2002), s. 144.

⁴⁴ Alvesson & Sköldberg, *Tolkning och reflektion* (1994), s. 42.

⁴⁵ Ibid.

⁴⁶ Jacobsen, *Vad, hur och varför* (2002), s. 94 och 102 ff.

⁴⁷ Halvorsen, *Samhällsvetenskaplig metod* (1992), s. 62.

⁴⁸ Jacobsen, *Vad, hur och varför* (2002), s. 99 ff.

2.2.2 Att använda kvalitativ eller kvantitativ metod

Efter att ha identifierat vårt problemområde, redovisningsförenklingar, måste vi även bestämma vilken metod vi skall användas oss av för att kunna samla in relevant data och valet står mellan kvantitativ och kvalitativ. Den kvantitativa metoden används vid insamlande av data som uttrycks i tal och är mätbara medan den kvalitativa metoden är lämpad vid insamling av data som är berättande.⁴⁹ Då metodvalet bestäms av vår uppsats problemställning och syfte innebär det att vi har valt att använda oss av en kvalitativ metod för vår studie. Denna metod gör det möjligt för oss att få en grundlig inblick i vad respondenterna anser⁵⁰ om de föreslagna redovisningsförenklingarna och vilka konsekvenser dessa kan få för de mindre aktiebolagens redovisning. Den kvalitativa metoden är en öppen metod vilket bidrar till att informationen blir mer nyanserad.⁵¹ Med denna metod har vi även möjlighet att få förståelse för vår problemställning, till skillnad från den kvantitativa metoden som främst koncentrerar sig på att förklara problemet.⁵²

Eftersom vi är intresserade av vad våra aktörsgrupper anser om regelförenklingar inom redovisning har vi valt att använda oss av öppna individuella intervjuer⁵³ för att erhålla så detaljerade och innehållsrika svar som är tänkbart. Detta är ej möjligt att erhålla vid den kvalitativa metodens övriga alternativ såsom dokumentstudie eller vid en kvantitativ metod som till exempel en enkätundersökning.

2.3 Val av undersökningsenheter

Det har varit vår avsikt att undersöka om de föreslagna förenklingarna är vad våra valda aktörsgrupper anser behöver förenklas och vilka förändringar förslagen kan resultera i. Därmed har vi valt att genomföra intervjuer med representanter för företag inom dessa grupper samt därutöver ett urval av expertorgan. Totalt har vi intervjuat åtta aktiebolags- och revisorsrespondenter samt ställt frågor till tre expertorgan via e-post.

⁴⁹ Halvorsen, *Samhällsvetenskaplig metod* (1992), s. 78.

⁵⁰ Holme & Solvang, *Forskningsmetodik* (1997), s. 79 f.

⁵¹ Jacobsen, *Vad, hur och varför* (2002), s. 140 ff.

⁵² Andersen, *Den uppenbara verkligheten* (1998), s. 31 f.

⁵³ Jacobsen, *Vad, hur och varför* (2002), s. 160.

2.3.1 Kriterier för val av respondenter

Expertorgan

Valet att intervjua personer från privata och statliga expertorgan grundar sig på att de är delaktiga i förändringsarbetet och den pågående debatten angående förenklingar av redovisningsregler. Vi har valt Justitiedepartementet då de har tagit fram lagförslaget Förenklade redovisningsregler, m.m. och Bokföringsnämnden då det är den organisation som utformar redovisningsstandarder för onoterade företag och är ansvariga för framtagandet av de allmänna råden K1-K4. För att få åsikter från företagarnas representant, Svenskt Näringsliv, valde vi att ställa frågor även till denna förening. Eftersom FAR är revisorernas intresseförening ansåg vi att det var givande för studien att intervjua en av gruppmedlemmarna i FARs förenklingsgrupp som dessutom är verksam som auktoriserad revisor.

Mindre aktiebolag

Vi har valt att intervjua fem respondenter i denna kategori då det är denna aktör som främst berörs av de föreslagna förenklingarna. Valet av fem företag baseras på att vi skall få ett hanterbart antal intervjuer, men ändå kunna erhålla differentierade åsikter. Kriteriet är att våra valda respondenter skall ingå i kategorin mindre aktiebolag enligt den föreslagna definitionen i propositionen Förenklade redovisningsregler m.m., det vill säga 50/25/50, samt att respondenten är ansvarig för upprättandet av företagets redovisning. För att hitta företag som uppfyller ovanstående kriterier samt som var villiga att ställa upp på en intervju har vi utnyttjat kontakter som vi har haft på dessa företag. Dock har vi medvetet valt företag från olika branscher och som skiljer sig åt storleksmässigt.

Revisorer

Att vi inkluderade intervjuer med revisorer beror på att vi vill intervjua personer som besitter god kunskap om de regelverken som avser redovisning. Att intervjua två revisorer ansåg vi utgjorde ett skäligt antal då, utöver dessa två, även respondenten från FAR är verksam som revisor. De kriterier vi har fastställt för val av revisorsrespondenter utgörs av att de skall vara

godkända eller auktoriserade revisorer med minst fem års yrkeserfarenhet. Detta för att försäkra oss om att respondenten har erfarenhet och god kännedom om redovisning och revision. För att hitta revisorer som uppfyller ovanstående kriterier samt var villiga att ställa upp på en intervju har vi även i denna grupp använt oss av kontakter. Vi anser dock att dessa subjektiva val ej påverkar den kunskap som dessa respondenter besitter.

2.3.2 Våra respondenter

Expertorgan:	Bokföringsnämnden	Maria Albanese
	FARs Förenklingsgrupp	Kristina Halvdansson
	Justitiedepartementet	Stefan Pärnhem
	Svenskt Näringsliv	Carl-Gustaf Burén
Mindre aktiebolag:	Basi Instrument AB	Bengt Alm
	Malmö Magasinet AB	Johan Nilsson
	Presentex AB	Respondent A
	Pro Novum i Skåne AB	Håkan Fäldt
	Svensk Raps AB	Jan Hempel
Revisorer:	Ernst & Young AB	Per Kjellander
	Lindebergs Grant Thornton AB	Johan Erlandsson
	Lindebergs Grant Thornton AB	Kristina Halvdansson

2.4 Datainsamling

Vi har i vår studie inhämtat information från Internet, böcker och forskningsrapporter. Då ämnet är aktuellt och omdebatterat valde vi även att leta i fackpress och dagstidningar. Det pågår många utredningar om förenklings- och förändringsarbeten för företagare, men vi fokuserade på det som gav upplysningar om redovisning. Vår datainsamling har i huvudsak

bestått av primärdata som erhållits från våra intervjuer. De intervjuer vi har genomfört har resulterat i information som kan vara svår att frambringa på annat sätt än via intervjuer.

2.5 Intervjuer

2.5.1 Intervjumetod

Då det är viktigt för undersökningens syfte att respondenternas åsikter om vårt ämnesområde tillåts bli djupa och nyanserade tillämpade vi individuella semi-strukturerade⁵⁴ intervjuer med öppna frågor. För att ej tappa fokus på det vi tyckte var viktigt med intervjun utgick vi från vår fastställda intervjuguide. Samtidigt kunde vi ta hänsyn till den inriktning och utveckling av intervjuinnehållet som respondenten uppfattade som betydelsefullt gällande problemområdet.

2.5.2 Intervjuguiden

För att tillgodogöra oss den kunskap och de olika åsikter våra respondenter besitter utformade vi skräddarsydda intervjuguiden till dem, sammanlagt sex olika intervjuguiden. Vi fick begränsa antalet frågor i intervjuguiderna till respondenterna i expertgruppen då deras resurser ej tillät mer omfattande intervjuer. Vid utformningen av frågorna strävade vi efter att beakta och utgå ifrån vår studies problemdiskussion och syfte.⁵⁵ Vi valde att översända intervjuguiden till våra respondenter via e-post innan intervjutillfället för att på så sätt möjliggöra för dem att på förhand eventuellt fundera över ämnet och svar på frågorna.

⁵⁴ Bell & Bryman, *Företagsekonomiska forskningsmetoder* (2005), s. 363.

⁵⁵ Lundahl & Skärvad, *Utredningsmetodik för samhällsvetare och ekonomer* (1999), s. 173.

2.5.3 Intervjuteknik

I vår undersökning har vi genomfört fem besöksintervjuer, tre telefonintervjuer och ställt frågor via e-post till tre respondenter. Det har varit vår intention att försöka utföra så många av intervjuerna som möjligt via besök eftersom att det är lättare att få en djupare intervju då än via telefon⁵⁶ och e-post. På grund av tidsbrist hos respondenterna samt geografiskt avstånd har vi ändå nödgas genomföra några intervjuer via telefon och e-post. Samtliga intervjuer, förutom med representanter för expertorganen, föregicks av en kortfattad muntlig sammanfattning om huvuddragen i de förenklingsförslag som är aktuella för vår studie. Detta för att underlätta för de respondenter som ej var insatta i detalj vad förenklingarna och förändringarna innebär.

Som nämnt ovan är vi medvetna om att det kan vara svårare att behandla invecklade frågor via telefon i jämförelse med besöksintervjuerna då intervjuaren ej har möjlighet att observera den intervjuade.⁵⁷ För att telefonintervjuerna ändå skall bli så givande och uttömmande som möjligt har vi försökt att ge den intervjuade tid och stöd vid genomförandet av intervjuerna. Fördelen med telefonintervjuerna kan vara att våra respondenter ej blir påverkade av oss som intervjuare och vårt uppträdande som kan ske vid en besöksintervju. Vi har försökt att ha denna intervjuareffekt⁵⁸ i åtanke vid genomförandet av besöksintervjuerna genom att varken vara ointresserade eller för engagerade så att de intervjuade skall känna att de kan lämna den information de vill och att vårt uppträdande därmed ej skall påverka datainsamlingen. Telefonintervjuerna och förfrågningarna via e-post har i detta fall en fördel jämfört med besöksintervjuerna eftersom risken för denna påverkan minimeras genom distans mellan våra respondenter och oss.⁵⁹

Vi är medvetna om att förfrågningarna som genomfördes via e-post ej är en optimal intervjuteknik då ingen möjlighet finns att ställa följdfrågor eller att be den intervjuade att utveckla sitt resonemang. Vi ansåg ändå att det var viktigt för vår uppsats att kunna ställa frågor till representanter för dessa expertorgan och får ha i åtanke vid arbetet med utfallet att

⁵⁶ Dahmström, *Från datainsamling till rapport* (1996), s. 71 ff.

⁵⁷ *Ibid*, s. 77.

⁵⁸ Jacobsen, *Vad, hur och varför?* (2002), s. 162.

⁵⁹ Bell & Bryman, *Företagsekonomiska forskningsmetoder* (2005), s. 140.

deras svar kanske ej är så omfattande och fullständiga som de kunde ha varit vid en telefon- eller besöksintervju.

Samtliga besöksintervjuer har skett på de intervjuades arbetsplatser. Till skillnad mot telefonintervjuerna hade vi vid dessa tillfällen möjlighet att uppmärksamma den intervjuades beteende som till exempel kan innebära att vi som intervjuare ser att vi bör upprepa eller förtydliga en fråga för att respondenten skall förstå innebörden. För att försäkra oss om att vi skulle kunna återge de intervjuades svar på ett så korrekt sätt som möjligt spelades samtliga besöks- och telefonintervjuer in på diktafon. En förutsättning för inspelningen var att respondenterna godkände den, och det gjorde samtliga. En av oss genomförde intervjun och kunde på så sätt upprätthålla kommunikationen med respondenten medan den andra av oss tog anteckningar i händelse av något tekniskt problem.

2.6 Metod- och källkritik

2.6.1 Uppsatsens trovärdighet

För att åstadkomma en hög trovärdighet har vi i vår uppsats försökt att på ett grundligt sätt tänka över vilka undersökningsföretag vi har valt. Vi har utöver detta kritiskt granskat och validerat information som erhållits från intervjuer, litteratur och källor i övrigt som vi använder oss av i vår studie för att skapa en konformitet med uppsatsens syfte.

2.6.2 Metodkritik

Vår undersöknings validitet (giltighet och relevans) och reliabilitet (tillförlitlighet) påverkar läsarens bedömning av studiens slutsatser.⁶⁰ Det är därför viktigt att vara kritisk i sin granskning av källorna i studien.⁶¹ Det innebär dessutom att vi som författare bör ifrågasätta

⁶⁰ Jacobsen, *Vad, hur och varför* (2002), s. 255.

⁶¹ Reinecker & Stray Jörgensen, *Att skriva en bra uppsats* (2004), s. 143.

datas kvalitet.⁶² Validitet är adekvat vare sig man använder sig av kvantitativ eller kvalitativ data och oberoende av teoretisk utgångspunkt i studien.⁶³ I vår undersökning, där vi är intresserade av att använda respondentens individuella inställning till problemkomplexet, är giltighet ”...i vilken mån data och resultat speglar källan och samtidigt på ett mera allmängiltigt plan ökar förståelsen av det som undersökts”.⁶⁴

2.6.3 Källkritik av primärdata

För att kunna validera måste vi även kritiskt granska våra respondenters önskan att vid intervjutillfället delge oss ärlig information och den påverkan det har på undersökningen. Vi är medvetna om att det finns en möjlighet att intervjuobjektet vill framträda på ett särskilt sätt för att uppnå social önskvärdhet⁶⁵ och eventuellt replikerar i enlighet med vad som är till deras egen fördel. Våra respondenter fick i förväg läsa intervjuguiderna vilket kan ha påverkat de svar vi har erhållit, men vi anser att det är en fördel för vår undersökning att de har fått en möjlighet att grundligt tänka igenom sina svar innan intervjun. För att minimera en eventuell snedvridning har vi, som tidigare nämnts, tillämpat en semi-strukturerad intervjuguide som består av öppna frågor för att ge respondenterna möjligheten att själva kunna bestämma vad de velat inkludera i svaren. Till följd av detta handlingsätt anser vi att de här bristerna har begränsats.

Vår respondent från FARs Förenklingsgrupp hade, till skillnad från övriga expertgrupper, möjlighet att ställa upp på en längre intervju och hennes åsikter kommer att belysas ur två perspektiv, dels som expert och dels som revisor. Hennes kunskap anser vi förhöjer vårt empiriska material. Vi anser ej att det faktum att vi har intervjuat två revisorer från samma revisionsbyrå påverkar tillförlitligheten då de är placerade på skilda orter och har olika yrkeserfarenhet, delvis beroende på att en arbetar som godkänd revisor medan den andra är auktoriserad revisor.

⁶² Jacobsen, *Vad, hur och varför* (2002), s. 255.

⁶³ Silverman, *Interpreting Qualitative Data* (1993), s. 156.

⁶⁴ Lantz, *Intervjumethodik* (1993), s. 17.

⁶⁵ Bell & Bryman, *Företagsekonomiska forskningsmetoder* (2005), s. 158.

Vi upplever att tillförlitligheten hos respondenterna är hög eftersom de innehar den erfarenhet och kunskap som vi är angelägna om att erhålla för uppfyllandet av vårt syfte och problemformulering. Som tidigare påpekat är vi dock medvetna om att det ej är möjligt att generalisera men att vi trots detta kan få relevant och givande information om vårt problemområde. Vi vill även påpeka att vi är medvetna om att val av andra respondenter, såsom att till exempel vidga det geografiska området till att omfatta företag i andra delar av landet eller att intervjua företag i andra branscher, hade kunnat medföra en annan påverkan på studien och det slutliga resultatet.

2.6.4 Källkritik av litteratur

I vår studie har vi kritiskt granskat och förhållit oss till all den litteratur vi har använt oss av i studien då vi är medvetna om att litteraturkällorna kan vara vinklade eller bristfälliga. Det är också tänkbart att skribenternas eget mål med sin skrift eller en eventuell uppdragsgivare kan ha haft inverkan på författarna och således deras alster. Vi har dock försökt motverka denna eventuella påverkan genom att använda många källor i uppsatsen. Mycket av vårt material är hämtat från regeringen och olika myndigheter och vi är medvetna om att det är skrivet utifrån statens perspektiv. Vi anser dock att de representerar en betydande källa då de påverkar lagar och normgivning för redovisning. Vi har ansett att det har varit viktigt att författarna till litteraturen inom redovisningsområdet besitter kunskap och erfarenhet som är väl ansedda i branschen. Alltigenom har vi strävat efter att på likartat sätt förhålla oss granskande och kritiska till övriga källor i studien. Genom att i möjligaste mån gå till ursprungskällan anser vi att vi har reducerat risken för feltolkad information.

3 Referensram

Vår referensram innehåller litteratur som är relevant för och som utgör ram och redskap för analys av vårt problemområde. Vi beskriver inledningsvis vad redovisning är, dess syfte och vilka krav som ställs på den, samt redogör för lagar, normer och principer som påverkar redovisningens utformning. Därefter presenteras de föreslagna förenklingarna inom redovisningsområdet och de följs av en jämförelse med nuvarande regelverk. Vi avslutar kapitlet med att beskriva den pågående debatten gällande problemkomplexet.

3.1 Redovisning

3.1.1 Redovisningens syfte

För att kunna avgöra om de föreslagna redovisningsförenklingarna är efterfrågade och är lämpligt utformade för mindre aktiebolag är det av betydelse att förstå vad redovisningen omfattar och dess syfte. Vi nämnde i inledningen att det finns olika uppfattningar om vad redovisning är samt att den äldsta föreställningen är att den ses som ett historiskt protokoll. Från detta synsätt kommer krav på verifierbarhet och objektivitet då det anses viktigt att underlagen för redovisningen är tillförlitliga. Ett annat sätt att se på redovisning är att den skall återge den ekonomiska verkligheten och då betonas vikten av att kunna värdera tillgångar och skulder korrekt. Vi kan också se redovisning som ett informationssystem, det är då viktigt att kunna förmedla företagets ekonomiska ställning till användarna av redovisningen på ett sådant vis att informationen är förståelig och användbar för mottagaren.⁶⁶

⁶⁶ Artsberg, *Redovisningsteori -policy och -praxis* (2005), s. 21.

Även om det ej existerar en bild av vad redovisningens syfte är, ser många att dess främsta uppgift är att den skall ge en grund till beslut samt utgöra ett underlag för att kunna bedöma ett företags utvecklingsmöjligheter. Hur lagar och rekommendationer utarbetas beror också på vad syftet är med redovisningen. Syftet influeras av flera olika faktorer som till exempel hur strukturen i näringslivet ser ut och om det har inträffat några ekonomiska omständigheter som har haft stor genomslagskraft. I nuläget bestäms redovisningen nästan uteslutande av det så kallade kapitalmarknadsperspektivet. Detta perspektiv ser i första hand redovisningen som ett stöd för aktieinvesterares beslut.⁶⁷ Om det är brist på information och förklaring om hur resultatet uppstått i ett företag är det svårt för kapitalmarknaden att upprätta tillförlitliga prognoser. Detta innebär att redovisningen är tvungen att ge en så felfri bild som det går av företaget och dess ställning samt dess resultat. Edenhammar och Hägg anser att genom anknytning till IASBs regler, IAS/IFRS, och hög kvalitet på extern redovisning får Sveriges företag en fördel vad beträffar konkurrens.⁶⁸

Vi nämnde ovan att redovisningen kan användas som ett underlag till beslut men redovisningen kan också ha en legal roll och syftet är då *”att definiera konsekvenserna av lagstiftningen eller kontrakt som redan har ingått”*⁶⁹. Bland annat innebär det att redovisningen ligger till grund för företagens beskattning. Redovisningen har fått denna roll då den bedöms vara det underlag som bäst speglar resultatutvecklingen i företaget och företagets skattebetalningsförmåga och den anses därmed vara det mest pålitliga underlaget att använda till detta syfte.⁷⁰

Redovisningen kan användas både externt och internt, men Gröjer förklarar att skillnaden mellan dem är minimal. Dock ger den externa redovisningen en mer övergripande bild av ekonomin, medan den interna återger ekonomin mer specifikt inriktat. Gröjer menar även att utformningen av den externa redovisningen är omfattande nog även för internt bruk i de fall företaget är litet och har en organisation som är okomplicerad.⁷¹

Covaleski och Dirsmith har kommit fram till att för att klargöra grunden till att det finns tröghet då det gäller förändringar av redovisning kan ett begrepp om makt användas. Den här

⁶⁷ Skatteverket, *Handledning för sambandet mellan redovisning och beskattning* (2005), s.47 f.

⁶⁸ Edenhammar & Hägg, *Makten över redovisningen* (1997), s. 52 och 97.

⁶⁹ Smith, *Redovisningens språk* (2000), s. 23.

⁷⁰ Ibid.

⁷¹ Gröjer, *Grundläggande redovisningsteori* (1983), s. 22 och 27.

trögheten kan förklaras av att intressenterna till redovisningen är motvilliga till ändringar som resulterar i att maktbalansen skiftas. Därför kan redovisningen sägas ha funktionen att vidmakthålla samhällets nuvarande maktrelationer. De menar vidare att redovisningsutvecklingen måste ske med beaktande av vad som händer i samhället och att konkurrerande intressenter påverkar denna utveckling.⁷² Artsberg anser att redovisningsregler kan vara en följd av politiska processer och som även får ekonomiska följder.⁷³

3.1.2 Kraven på redovisningen

Kraven på redovisning i Sverige har tilltagit i takt med en ökad internationalisering, däribland medlemskapet i EU.⁷⁴ EUs redovisningsstandarder skall uppfylla vissa kriterier, till exempel tillförlitlighet och jämförbarhet, detta för att den finansiella informationen skall kunna utgöra underlag för beslut i ekonomiska frågor.⁷⁵ De nya kraven på redovisningen skall även beakta att det finns ett krav på underlag för beskattning eftersom Sverige har en koppling mellan redovisning och beskattning, samt redovisningens traditionella krav.⁷⁶

Den svenska normgivaren, Redovisningsrådet, kräver också att redovisningen uppfyller vissa grundläggande kvalitativa egenskaper. Ett av de viktigaste kraven är att redovisningen skall vara relevant⁷⁷, den skall gå att använda till beslut och behöver därför vara aktuell och begriplig. En annan egenskap är tillförlitlighet, vilket innebär att redovisningen skall avbilda den ekonomiska verkligheten. Redovisningen skall därmed ge en rättvisande bild av företaget och skall kännetecknas av fullständighet och neutralitet. Tillförlitligheten innefattar även att redovisningen skall utmärkas av försiktighet samt att det skall vara möjligt att göra jämförelser mellan företag och över tiden.⁷⁸ För att åstadkomma jämförbarhet bör balans- och resultaträkningarna vara i centrum. Om till exempel tilläggsupplysningarna blir alltför omfattande kan det resultera i att det blir komplicerat för berörda parter.

⁷² Covalski & Dirsmith, "The Management of Legitimacy and Politics in Public Sector Administration", *Journal of Accounting and Public Policy*, Summer 1991.

⁷³ Artsberg, *Redovisningsteori -policy och -praxis* (2005), s. 91.

⁷⁴ Edenhammar & Hägg, *Makten över redovisningen* (1997), s. 7.

⁷⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv (EG) nr. 1606/2002, s. 3 och 5.

⁷⁶ Edenhammar & Hägg, *Makten över redovisningen* (1997), s. 7.

⁷⁷ <http://www.redovisningsradet.se/re-do-verksam.html>, 11 maj, 2006.

⁷⁸ Smith, *Redovisningens språk* (2000), s. 25 ff.

Normgivarna bör därför ifrågasätta vad som bör regleras och hur detaljerat samt överväga följderna av regleringen.⁷⁹ Det ställs ett krav vid uppfyllandet av de kvalitativa egenskaperna och det är att nyttan av de förbättrade beslut som går att ta på grund av en förbättrad redovisning är större än kostnaden att utöka redovisningsinformationen.⁸⁰

3.1.3 Grundläggande principer inom redovisning

Den grund som normgivningen i Sverige skall bygga på är god redovisningssed⁸¹ och rättvisande bild.⁸² Rättvisande bild anses vara en del av god redovisningssed och utöver denna skall lagar och praxis utgöra en del av begreppet. God redovisningssed redogör för hur företagen skall redovisa medan rättvisande bild fokuserar på att användaren av redovisningen ej skall vilseledas.⁸³ Det är Bokföringsnämnden som har till uppgift att ansvara för utvecklingen och fastställandet av vad god redovisningssed innebär samt utöva tillsyn över den kompletterande normgivningen i Sverige.⁸⁴

Några av de grundläggande redovisningsprinciperna är medtagna i lagstiftningen⁸⁵:

- bokföringsmässiga grunder
- fortlevnadsprincipen
- försiktighetsprincipen
- jämförbarhetsprincipen
- kontinuitetsprincipen
- kvittningsförbud
- post-för-post-principen

Avsteg från dessa lagstadgade principer får göras om redovisningen ändå uppfyller kraven på rättvisande bild och är i överensstämmelse med god redovisningssed.⁸⁶

⁷⁹ Edenhammar & Hägg, *Makten över redovisningen* (1997), s. 34.

⁸⁰ Smith, *Redovisningens språk* (2000), s. 25 ff.

⁸¹ ÅRL 2 kap. 2 § och BFL 4 kap. 2 §.

⁸² ÅRL 2 kap. 3 §.

⁸³ Artsberg, *Redovisningsteori -policy och -praxis* (2005), s. 157.

⁸⁴ <http://www.bfn.se>, 11 maj 2006.

⁸⁵ ÅRL 2 kap. 4 §.

⁸⁶ Ibid.

Principerna som är medtagna i lagen har ej större betydelse än andra redovisningsprinciper, se nedan för exempel. Att de har integrerats i lagen beror på att de är tvingande enligt EUs fjärde bolagsdirektiv.⁸⁷ Vi återger kortfattat innebörden av några av de olika principerna då vi menar att det är av vikt att förstå hur många olika krav det ställs på ett företags redovisning.

Begreppet bokföringsmässiga grunder innebär att transaktioner skall bokföras i den period som de infaller. Fortlevnadsprincipen betyder att man förutsätter att företaget skall fortsätta att verka under en överskådlig tid. Den viktigaste av principerna är försiktighetsprincipen och innebär att företaget skall vara försiktig vid värdering av tillgångar samt tillse att man ej undervärderar skulder. Jämförbarhetsprincipen betyder att det skall vara möjligt att jämföra redovisningsinformationen vid skilda tillfällen och mellan olika företag. Ett exempel på en princip som ej är implementerad i lagstiftningen är realisationsprincipen som koncentrerar sig på vid vilket tillfälle företaget skall redovisa en inkomst eller utgift.⁸⁸

3.1.4 Revision

Det finns krav på att samtliga aktiebolag, oavsett storlek, skall revideras av en revisor. Det är ett viktigt område att belysa då revisionen kan påverkas av de förenklade redovisningsreglerna. Det framförs att revisionen bör bli enklare med ett samlat regelverk som BFNs allmänna råd, men det uttalas också att det på grund av att råden är ganska strikta och slutna kan innebära en ökad revisionsinsats.⁸⁹

Det är reglerat i lag att aktiebolag är tvungen att ha en revisor som är auktoriserad eller godkänd, en så kallad kvalificerad revisor.⁹⁰ Revisorns granskning av bolaget skall innefatta årsredovisningen och bokföringen samt den verkställande direktörens och styrelsens förvaltning av företaget. God revisionsred skall genomsyra revisorns granskning av bolaget.⁹¹ Det är samma krav på innehållet i revisionen oavhängigt aktiebolagets storlek. Resultatet av

⁸⁷ Skatteverket, *Handledning för sambandet mellan redovisning och beskattning* (2005), s. 58.

⁸⁸ Nilsson, *Redovisningens normer och normbildare* (2005), s. 32 ff.

⁸⁹ [http://sn.svensktnaringsliv.se/sn/remiss.nsf/wdatum/C20BF7E6318287E2C125713700397D08/\\$File/YTT2006-064.pdf](http://sn.svensktnaringsliv.se/sn/remiss.nsf/wdatum/C20BF7E6318287E2C125713700397D08/$File/YTT2006-064.pdf), 12 maj 2006.

⁹⁰ Aktiebolagslagen 9 kap. 1 och 12 §.

⁹¹ *Ibid*, 9 kap. 3 §.

revisionen presenteras i en revisionsberättelse där uttalande om företagets årsredovisning samt företagsledningens förvaltning återges av revisorn.⁹²

För ägarna till ett aktiebolag föreligger ett begränsat personligt ansvar för bolagets åtagande vilket innebär att ägarna endast i vissa undantagsfall kan bli betalningsansvariga för bolagets skulder.⁹³ Detta personliga ansvar är den främsta egenskap som skiljer ett aktiebolag ifrån andra företagsformer såsom handelsbolag, kommanditbolag och enskild firma. Väljer man att bedriva sin näringsverksamhet i någon av dessa bolagsformer ansvarar man som ägare helt för företagets förpliktelser.⁹⁴ Även i skattehänseende skiljer sig företagsformerna åt, aktiebolaget är det enda av dem som är ett eget skattesubjekt, i de övriga beskattas företagets inkomst hos ägarna.⁹⁵ Det begränsade ansvaret och att den ekonomiska informationen som bolaget lämnar utgör underlag för intressenters beslut fordrar en oberoende parts granskning för att stärka tillförlitligheten.⁹⁶ Det faktum att bolagens årsredovisning kontrolleras och godkänns av företagets revisor förhöjer trovärdigheten.⁹⁷ Sverige är ett av få länder i EU som har kvar revisionsplikten för bolag av mindre storlek och ett argument som har framförts för att bevara revisionsplikten är att Sverige har tradition av kvalitet och öppenhet i redovisningen som gör att vi har en unik svensk affärsmiljö. Denna unika affärsmiljö skulle, enligt förespråkarna, innebära att Sverige behöver revisionsplikten ur både samhällets och näringslivets perspektiv.⁹⁸

3.2 Lagstiftning och normgivare

För att få en förståelse för vilka redovisningsregelverk svenska företag har att följa redogör vi översiktligt för dessa samt de instanser som påverkar lagen och normerna. Sveriges redovisningslagstiftning har sedan inträdet i EU förändrats och omarbetats till att passa EG-rätten. EU har i sin lagstiftning implementerat IASBs regler och de skall appliceras i medlemsländerna.

⁹² Revisionslagen 27-32 §§ och Aktiebolagslagen 28-37 §§.

⁹³ Aktiebolagslagen, 1 kap. 3§.

⁹⁴ Smiciklas, *Associationsrättens grunder* (2000), s. 26, 35, 42 och 54.

⁹⁵ Lodin *et al.*, *Inkomstskatt* (2005), s.46 f och 407 ff.

⁹⁶ Moberg, *Bolagsrevisorn* (2003), s. 31.

⁹⁷ Edenhammar & Hägg, *Makten över redovisningen* (1997), s. 11.

⁹⁸ Brännström "Revisorn gör stor nytta – även i små bolag!", *Balans*, nr. 4, 2005.

Dessutom har IASB och FASB, den amerikanske standardsättaren, ingått ett samarbetsavtal år 2002, The Norwalk Agreement, för att konvergera sina standarder för att företagen så småningom skall kunna tillämpa en enda uppsättning av redovisningsstandarder.⁹⁹ Sveriges normgivning är således ej isolerad, utan avhängigt de internationella standardsättarna.¹⁰⁰ Noterade företag i EU-länderna är sedan år 2005 skyldiga att tillämpa dessa internationella regelverk, men även andra företag får nyttja dem. Svenska normgivare har försökt att anpassa de internationella reglerna till icke börsnoterade företag. Det har lett till att regelverken inom redovisning har blivit komplicerade och att bestämmelserna för små företag är därmed alltför komplexa.¹⁰¹

Den svenska redovisningslagstiftningen avseende aktiebolag återfinns i Bokföringslagen (BFL), Årsredovisningslagen (ÅRL), Aktiebolagslagen samt Inkomstskattelagen.¹⁰² I BFL och i ÅRL finns bestämmelser för aktiebolagens externa redovisning. BFL innehåller bland annat regler om vilka som är bokföringsskyldiga, vad denna bokföringsskyldighet innebär, om löpande bokföring samt hur denna skall avslutas vid räkenskapsårets slut.¹⁰³ I ÅRL återfinns bestämmelser för hur års- och koncernredovisning skall upprättas i enlighet med god redovisningssed.¹⁰⁴ I denna lag finns även redovisningsprinciper, värderingsprinciper samt instruktioner för tilläggsupplysningar angivna.¹⁰⁵ Vissa juridiska personer, såsom aktiebolag, är enligt nuvarande lagstiftning alltid tvungna att upprätta årsredovisning.¹⁰⁶ En årsredovisning skall bestå av balans- och resultaträkning, noter och förvaltningsberättelse samt i vissa fall en finansieringsanalys.¹⁰⁷ Då Sverige har en lagstiftning med stark koppling mellan redovisning och beskattning innebär det att även i Inkomstskattelagen finns det regler som påverkar redovisningen för svenska företag. Bland annat regleras avskrivningar och olika bokslutsdispositioner i denna lag.¹⁰⁸

⁹⁹ <http://www.iasb.org/docs/press/2002pr15.pdf>, *FASB and IASB Agree to Work Together toward Convergence of Global Accounting Standards* (2002).

¹⁰⁰ Edénhammar & Hägg, *Makten över redovisningen* (1997), s. 10.

¹⁰¹ Prop. 2005/06:174, s. 11 f.

¹⁰² Nilsson, *Redovisningens normer och normbildare* (2005), s. 46.

¹⁰³ Bokföringslagen 2, 4, 5 och 6 kap.

¹⁰⁴ ÅRL 2, 3 och 7 kap.

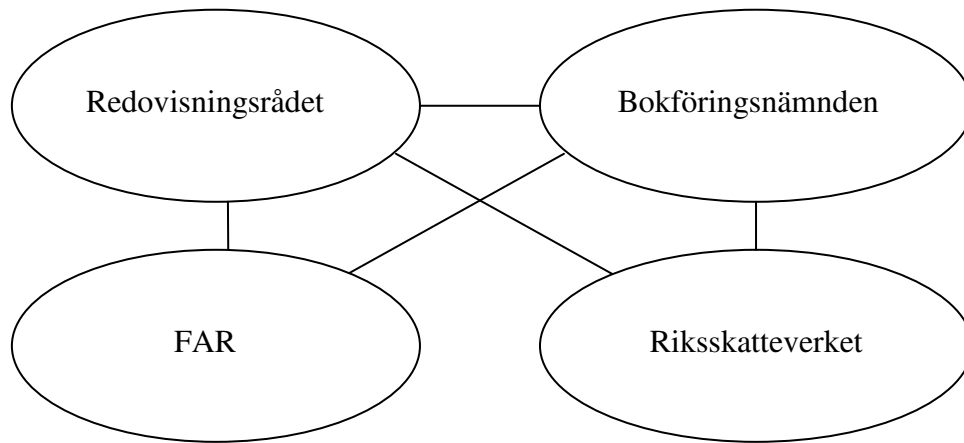
¹⁰⁵ Ibid, 2 kap. 2-4 §§, 5 kap.

¹⁰⁶ BFL 6 kap. 3§.

¹⁰⁷ ÅRL 2 kap. 1 §.

¹⁰⁸ Nilsson, *Redovisningens normer och normbildare* (2005), s. 77 f.

Den svenska lagstiftningen på redovisningsområdet utgörs av ramlagar vilket medför att tolkning av lagen sker via kompletterande normgivning.¹⁰⁹ Förutom Bokföringsnämnden och Redovisningsrådet, som vi redogör för under avsnittet 3.2.1, finns det ytterligare normgivare som påverkar redovisningen i Sverige.¹¹⁰

Figur 1: Svenska redovisningsnormgivare

FAR, som är en intresseorganisation för revisorer, gav tidigare ut rekommendationer men de upphörde med detta i samband med bildandet av Redovisningsrådet. Organisationen är dock fortfarande aktiv på normeringsområdet bland annat genom publicering av uttalande i redovisningsfrågor samt utgivande av vägledning beträffande upprättandet av årsredovisning.¹¹¹ Även Riksskatteverket har en viss påverkan på normgivningen eftersom redovisning och beskattning är kopplade till varandra. Skatteverket ger bland annat ut allmänna råd som behandlar vissa frågeställningar som är sammankopplade med redovisning.¹¹²

3.2.1 Bokföringsnämnden och Redovisningsrådet

BFNs uppgift är att ta beslut om redovisningsregler för icke-noterade företag. De internationella reglerna har anpassats rekommendation för rekommendation. BFN avslutade detta arbete år 2004 i samband med beslutstagandet om att påbörja utformningen av de

¹⁰⁹ Skatteverket, *Handledning för sambandet mellan redovisning och beskattning* (2005), s. 50.

¹¹⁰ Nilsson, *Redovisningens normer och normbildare* (2005), s. 68.

¹¹¹ <http://www.far.se>, 16 maj 2006.

¹¹² Nilsson, *Redovisningens normer och normbildare* (2005), s. 76 f.

allmänna råden för K1-K4.¹¹³ Mindre aktiebolag kan idag välja att tillämpa Redovisningsrådets rekommendationer, RR 1 – RR 29, eller BFNs rådande normgivning. Fram till och med år 2004 skulle de noterade bolagen i Sverige följa Redovisningsrådets rekommendationer men då de numera är tvungna att följa de internationella standarderna uppdaterar ej Redovisningsrådet sina rekommendationer längre.¹¹⁴ Förutom möjligheten att tillämpa regelverken i sin helhet, är det möjligt att följa rekommendationerna på rekommendationsnivå i båda regelverken.¹¹⁵

3.2.2 EG-rätten och övrig internationell normgivning

Vi väljer att belysa EG-rätten då den har en stark inverkan på svensk rätt och således på redovisningsreglerna. Bolagsrätten har som mål att åstadkomma ekvivalenta villkor för företag i medlemsländerna.¹¹⁶ Det fjärde bolagsdirektivet reglerar redovisningen för aktiebolag och är implementerad i svensk lag.¹¹⁷

För att påvisa komplexiteten av gränsvärden för indelning av företag inom EU sammanställer vi nedan de gränsvärden som är aktuella för små och medelstora företag. EU-kommissionen har valt att använda finansiella kriterier och personalstyrka för att definiera olika kategorier av företag. EUs gränsvärden inom redovisning och revision återfinns i fjärde och sjunde bolagsdirektiven. Kriterierna för små företag är att de ej skall uppfylla mer än ett av följande: 50 anställda, balansomslutning på 3,65 miljoner euro eller en omsättning uppgående till 7,3 miljoner euro.¹¹⁸ EU har antagit en annan nivå på gränsvärdena för dessa företag i övriga regelverk.¹¹⁹

¹¹³ http://www.bfn.se/bfn/nyhetsmeddelande_lang.pdf, *Ändrad inriktning på normgivningsarbetet* (2004).

¹¹⁴ <http://www.redovisningsradet.se/redo-verksam.html>, 11 maj 2006.

¹¹⁵ http://www.bfn.se/bfn/Konsekvensanalys%20_K2.pdf, *Konsekvensanalys* (2006).

¹¹⁶ http://ec.europa.eu/internal_market/company/index_en.htm, 24 maj 2006.

¹¹⁷ Nilsson, *Redovisningens normer och normbildare* (2005), s. 101.

¹¹⁸ EGs fjärde bolagsdirektiv (78/660/EEG) artikel 11 och 27 och Rådets direktiv 2003/38/EG artikel 1.

¹¹⁹ Kommissionens rekommendation 2003/361/EG.

	EU-rek. SME- kategorin ¹	EU-rek. Små företag	Eu-rek. Mikroföretag	EU-dir. Fjärde dir. Medelstora företag	EU-dir. Fjärde dir. Små företag	ÅRL Små företag	ÅRL ² Mindre företag
Anställda	< 250	< 50	<10	< 250	< 50	10	50
Balansomslutning	50 MEUR	10 MEUR	2 MEUR	14,6 MEUR	3,65 MEUR	24 MSEK	25 MSEK
Omsättning	43 MEUR	10 MEUR	2 MEUR	29,2 MEUR	7,30 MEUR		50 MSEK

Figur 2: Definitioner och gränsvärden för små företag

¹ Innefattar små och medelstora företag samt mikroföretag

² Enligt propositionen Förenklade redovisningsregler, m.m.

EU har 23 miljoner små och medelstora företag (SMEs) vilket utgör 99 procent av alla företag i EU sammantaget.¹²⁰ År 2004 gav IASB ut ett förslag på "IFRS for SMEs" avseende nödvändigheten av enhetliga internationella redovisningsstandarder för SMEs. Responsen som IASB har fått visar på en stor efterfrågan för en global standard även för SMEs istället för lokalt utvecklade standarder. IASB menar att samma föreställningsram som finns för större företag skall gälla för SMEs men förenklingar är nödvändiga avseende till exempel värderingsprinciper och tilläggsupplysningar. Regelverket skall vara ett komplett och fristående regelverk och målet är att ge ut de slutgiltiga standarderna under år 2007.¹²¹

3.3 Föreslagna förenklingar

3.3.1 Proposition Förenklade redovisningsregler, m.m

Regeringens motivering till att ha lagt fram propositionen Förenklade redovisningsregler, m.m.¹²² är att ge de svenska företagen bättre förutsättningar genom att minska den administrativa bördan.¹²³ Ett av syftena med förslagen i propositionen är att minska antalet gränsvärden och därigenom kategorisera ett företag eller en koncern som antingen större eller

¹²⁰ <http://europa.eu.int/scadplus/leg/sv/lvb/n26106.htm>, *En modern politik för små och medelstora företag*, (2005).

¹²¹ http://www.iasb.org/current/active_projects.asp?showPageContent=no&xml=16_33_116_30102003.htm, *Accounting Standards for Small and Medium-sized Entities (SMEs)* (2006).

¹²² Prop. 2005/06:116.

¹²³ Bodström *et al*, "Debatt: En miljon företag får enklare regler", *Affärsvärlden*, 1 mars 2006.

mindre. Beloppsvärdena i gränsvärdet skall uttryckas i fasta penningvärden. Förslaget innebär att de mer omfattande bestämmelserna endast skall tillämpas av de större företagen.¹²⁴

Gränsvärdet som föreslås införas i ÅRL är att ett större företag är ett företag som uppfyller mer än ett av tre följande uppställda kriterierna:

”1. Medelantalet anställda i företaget har under vart och ett av de två senaste åren uppgått till mer än 50.

2. Värdet av företagets tillgångar enligt balansräkningen för vart och ett av de senaste två räkenskapsåren har uppgått till mer än 25 miljoner kronor.

3. Nettoomsättningen i företaget enligt resultaträkningen för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren har uppgått till mer än 50 miljoner kronor.

*Övriga företag skall räknas till kategorin mindre företag.”*¹²⁵

Mindre aktiebolag ingår alltså i kategorin mindre företag. Det nya gränsvärdet kommer att innebära att det endast är de större företagen som behöver uppfylla vissa krav i årsredovisningen nämligen att:

- årsredovisningen innehåller en finansieringsanalys
- specificera upplupna kostnader och intäkter
- specificera större avsättningar
- specificera extraordinära intäkter och kostnader
- ange när värdet av varulagret skiljer sig väsentligt från nettoförsäljningsvärde
- ange fördelningen av nettoomsättningen på verksamhetsgrenar och geografiska marknader
- lämna utökade uppgifter om fördelningen av skattekostnaden mellan år och vilket resultat den hänför sig till
- lämna upplysningar i förvaltningsberättelsen om bland annat företagets framtida utveckling

¹²⁴ Prop. 2005/06:116, s. 59 ff, 79 f, 87 ff.

¹²⁵ Ibid, s. 84.

Gränsvärdet blir också avgörande för när ett moderbolag måste upprätta en koncernredovisning och innebär att moderföretag i en liten koncern ej behöver upprätta koncernredovisning. Det är också endast de större företagen som behöver ha en auktoriserad eller godkänd revisor med högre examen, det vill säga en särskild kvalificerad revisor. Det finns ytterligare gränsvärden i propositionen, delårsrapport skall till exempel endast lämnas för bolag noterade vid börs. Uppgifter om sjukfrånvaro samt fördelning mellan kvinnor och män i styrelsen skall avges i årsredovisningen om medelantalet anställda de senaste två åren uppgår till mer än 10.¹²⁶

De bokföringsskyldiga som ej måste upprätta en årsredovisning samt har en omsättning på högst tre miljoner kronor får lov att använda sig av kontantmetoden. Kontantmetoden innebär att kostnader och intäkter skall bokföras först i samband med betalning av dessa. Detta kan även ett aktiebolag få lov att göra om det har ett fåtal transaktioner till små värden.¹²⁷

Eftersom näringslivet är en av parterna i förenklingsprocessen för redovisningsregler anser vi att det är av intresse att framföra några av dessa aktörers remissvar angående propositionen. FAR är i sitt remissyttrande till promemorian om Förenklade redovisningsregler, m.m.¹²⁸ positivt inställd till initiativet som är taget att förenkla redovisningsreglerna för mindre företag. Innan BFN har slutfört sitt arbete med regler för olika företagskategorier tycker FAR att det är svårt att uttala sig om vissa av förslagen i promemorian. Organisationen menar dock att lägre gränsvärden än de som är föreslagna borde förespråkas.¹²⁹

Svenskt Näringsliv är positiva till det föreslagna systemet med ett gränsvärde som är anpassat till EU. De anser dock att gränserna bör flyttas efter hand för att på sikt införa tillåtna maxgränser. När det gäller upplysningskraven i Årsredovisningslagen anser de att fler lättnader kan införas och menar att *”reglernas komplexitet är hög och de begärda upplysningarnas informationsvärde måste ifrågasättas.”*¹³⁰ Trots att de nya gränsvärdena innebär att ett mindre antal av aktiebolagen kommer att behöva en särskilt kvalificerad revisor betonar Svenskt Näringsliv vikten av att frågan om revisionspliktens utformning för mindre

¹²⁶ Prop. 2005/06:116., s. 24, 30, 54, och 89 f.

¹²⁷ Ibid, s. 65 ff.

¹²⁸ Justitiedepartementets promemoria, *Förenklade redovisningsregler m.m.*, (2004).

¹²⁹ <http://www.far.se/doc/förenklade%20redovreg%20brev.doc>, *Promemorian om förenklade redovisningsregler, m.m* (2005).

¹³⁰ [http://sn.svensktnaringsliv.se/SN/Remiss.nsf/AutonomyRemiss/b3414e8f3f2a167ac1256f5b00531cce/\\$FILE/YTT2004%2D321.pdf](http://sn.svensktnaringsliv.se/SN/Remiss.nsf/AutonomyRemiss/b3414e8f3f2a167ac1256f5b00531cce/$FILE/YTT2004%2D321.pdf), *Remissyttrande Promemoria Förenklade redovisningsregler, m.m.*, (2005).

företag måste prövas ur regelförenklings synpunkt. Detta då Sverige snart är det enda land som har kvar revisionsplikt för samtliga aktiebolag.¹³¹

3.3.2 Jämförelse mellan nuvarande lagstiftning och propositionen

För att underlätta för läsaren gör vi nedan en jämförelse mellan nuvarande regelverk och vad som kommer att gälla vid ett genomförande av propositionen. Vi har valt att jämföra de förslag som vi anser kommer att ha störst påverkan på mindre aktiebolags redovisning. I den nu gällande Årsredovisningslagen finner man två olika gränsvärden för indelning av företag i olika kategorier. För att urskilja de stora företagen finns ett gränsvärde där nettovärdet av tillgångarna i företaget överstiger 1 000 prisbasbelopp samt att antalet anställda överstiger 200 personer.¹³² Dessa företag skall i sin årsredovisning lämna en finansieringsanalys, de skall varje år lämna en delårsrapport samt är tvungna att ha en auktoriserad revisor eller en godkänd revisor med revisorsexamen.¹³³ Enligt det nya förslaget gäller kravet på finansieringsanalys och kravet på särskild kvalificerad revisor endast för större företag. När det gäller delårsrapport blir det en lättnad då endast bolag noterade vid börs skall lämna det.¹³⁴

Det andra gränsvärdet utgörs av de så kallade 10/24-bolagen som innebär att företag med färre än 10 anställda och en balansomslutning understigande 24 miljoner kronor kategoriseras som små företag.¹³⁵ Vid en jämförelse mellan det gamla och nya regelverket kan vi utläsa att de undantag som i dag finns för dessa bolag i fortsättningen kommer att gälla för de mindre aktiebolagen vilket innebär att fler företag kan använda sig av lättnaderna. Detta gäller till exempel de undantag som finns avseende upplysningar i notanteckningar och förvaltningsberättelse för 10/24-bolag.¹³⁶ I gällande regelverk skall uppgifter om sjukfrånvaro samt fördelning mellan kvinnor och män i styrelsen lämnas om medelantalet anställda de senaste två åren uppgår till mer än 10, dessa regler är oförändrade i förslaget.¹³⁷ I nuvarande regelverk behöver mindre koncerner som ej överstiger gränsen 10/24 ej upprätta någon

¹³¹ [http://sn.svensktnaringsliv.se/SN/Remiss.nsf/AutonomyRemiss/b3414e8f3f2a167ac1256f5b00531cce/\\$FILE/YTT2004%2D321.pdf](http://sn.svensktnaringsliv.se/SN/Remiss.nsf/AutonomyRemiss/b3414e8f3f2a167ac1256f5b00531cce/$FILE/YTT2004%2D321.pdf), *Remissyttrande Promemoria Förenklade redovisningsregler, m.m.*, (2005).

¹³² ÅRL 2 kap. 1 §.

¹³³ Ibid, 2 kap. 1 §, 9 kap. 1 § och Aktiebolagslagen 9 kap. 13 §.

¹³⁴ Prop. 2005/06:116, s. 30 och 54.

¹³⁵ ÅRL 3 kap. 8 §.

¹³⁶ Prop. 2005/06:116, s. 89 f, ÅRL 3 kap. 8, 9, 13 §§, 5 kap. 6, 16 §§ och 6 kap. 1 §.

koncernredovisning.¹³⁸ I förslaget styrs även detta av det nya gränsvärdet 50/25/50 vilket kommer att innebära att färre koncerner i fortsättningen kommer att vara tvungna att upprätta koncernredovisning.¹³⁹

3.3.3 Bokföringsnämndens Allmänna råd för K2 – mindre aktiebolag

År 2004 beslutades att inriktningen på arbetet med normgivningen skulle ändras då ”BFN har konstaterat att den normgivning som idag finns för icke-noterade företag inte är ändamålsenlig och att det mot bakgrund av den internationella utvecklingen är hög tid att göra vissa grundläggande förändringar.”¹⁴⁰ BFN vill lösa detta genom att dela in Sveriges företag i fyra kategorier varav mindre aktiebolag kommer att ingå i den andra kategorin, K2. Indelningen är beroende av företagets storlek och/eller bolagsform. K2 är primärt utformat för ekonomiska föreningar och aktiebolag som ej överstiger en särskild storleksgräns.¹⁴¹ K2 baseras på de gränsvärden som regeringen har föreslagit i propositionen Förenklade redovisningsregler, m.m., det vill säga ett aktiebolag klassificeras som mindre om bolaget högst överskrider ett av följande tre kriterier: 50 anställda, 25 miljoner kronor i balansomsättning och 50 miljoner kronor i nettoomsättning.¹⁴²

För att regelverket ej skall bli lika omfattande och svårförståeligt kommer det samlade regelverket att vara avskilt från IFRS och andra internationella regelverk.¹⁴³ Enligt förordning (1998:1820) om särskild konsekvensanalys av reglers effekter för små företags villkor, även kallad Simplexförordningen, skall myndigheter ta i beaktning effekter för små företag när de överväger förändrade eller nya regler.¹⁴⁴ I sin konsekvensanalys har BFN dokumenterat att tidsåtgången vid upprättandet av en årsredovisning bör minska då regelverket kommer att finnas samlat i ett enda råd. Dessutom bör de administrativa kostnaderna för företagen minska då enklare regler erbjuds.

¹³⁷ ÅRL 5 kap. 18a, 18b §§ och Prop. 2005/06:116, s. 24.

¹³⁸ ÅRL 7 kap. 3 §.

¹³⁹ Prop. 2005/06:116, s. 89 f.

¹⁴⁰ http://www.bfn.se/bfn/nyhetsmeddelande_lang.pdf, *Ändrad inriktning på normgivningsarbetet* (2004).

¹⁴¹ *Ibid.*

¹⁴² Bokföringsnämnden, *Bokföringsnämndens allmänna råd, K2 – Mindre aktiebolag, utkast* (2006), s. 1.

¹⁴³ http://www.bfn.se/bfn/nyhetsmeddelande_lang.pdf, *Ändrad inriktning på normgivningsarbetet* (2004).

För att erhålla en förståelse om vad det allmänna rådet innefattar presenteras några av förändringarna:¹⁴⁵

- Förtydligande av väsentlighetsregler:
 - i förvaltningsberättelsen i årsredovisningen
 - beloppsgränser vid nedskrivning och avsättningar
- Ej tillåtet med aktivering av egenupparbetade immateriella tillgångar
- Förtydligande av nedskrivningsregler
- Simplifierade regler för avskrivning:
 - ej beakta något uppskattat restvärde
 - materiella tillgångar får skrivas av på 5 år
- Uppskrivning medges endast på fastigheter
- Avsättningar:
 - Inskränkning av avsättningar genom att endast tillåta legala åtaganden som skall infrias inom 10 år
 - företagen undgår att behöva nuvärdesberäkna dessa
- Pensionsförpliktelser skall redovisas som avsättningar
- Endast tillåtet att använda kostnadslagsindeldad resultaträkning
- Låsning av poster och rubriker i förvaltningsberättelse, balans- och resultaträkning
- Koncernbidrag redovisas över resultaträkningen för att tydliggöra kapitalöverföringen
- Säkringsredovisning tillåts ej
- Alla företag inom en koncern måste använda samma regler
- Minskat och samlat upplysningskraven till vad som enbart är lagstadgat
- Ingen uppskjuten skatt skall redovisas
- Schablonmässig värdering av till exempel semesterskulder tillåts

BFN har för avsikt att reglerna i det allmänna rådet skall implementeras år 2007.¹⁴⁶ På uppdrag av regeringen pågår det en utredning, SamRoB, som undersöker hur det framtida sambandet mellan redovisning och beskattning skall utvecklas. Det skall tas i beaktning att förslag i K2 som leder till förändringar i lagstiftningen kommer ej att genomföras innan

¹⁴⁴ <http://www.sweden.gov.se/sb/d/5720>, 1 maj 2006.

¹⁴⁵ Bokföringsnämnden, *Bokföringsnämndens allmänna råd, K2 – Mindre aktiebolag, utkast* (2006).

¹⁴⁶ www.bfn.se/bfn/aktuellt.asp, 29 mars 2006.

SamRoBs utredning är klar.¹⁴⁷ Svenskt Näringsliv har i sitt remissyttrande angående K2 konstaterat att det är svårt för företag att ta ställning till om de skall tillämpa rådet eller avvakta exempelvis SamRoB-utredningens färdigställande. Dessutom tillstyrker de ej förslaget att företag i en koncern måste använda det råd som moderföretaget tillämpar. Detta på grund av att kostnaden för företagen kommer att tilltaga.¹⁴⁸

3.3.4 Jämförelse mellan nuvarande normer och K2

För att underlätta för läsaren har vi valt att jämföra några av de förslag som BFN föreslår i det allmänna rådet K2 med nuvarande regelverk. I förslaget anges det en fast beloppsgräns när en finansiell tillgång behöver skrivas ned istället för som i nuvarande regelverk där det alltid skall göras en nedskrivning vid bestående värdenedgång. De nya reglerna innebär också att anläggningstillgångar ej behöver nedskrivningsprövas om de skrivs av över fem år, något undantag som detta finns ej i gällande regler. Vid avskrivning i nuvarande regelverk skall hänsyn tas till vilket restvärde ett inventarium har, detta behöver ej beaktas enligt förslaget. Avskrivning skall i det nya förslaget ske över fem år, detta innebär att möjligheten att utnyttja överavskrivning som finns i gällande regler försvinner.¹⁴⁹

I nuvarande regelverk får alla materiella anläggningstillgångar skrivas upp, denna möjlighet tas bort och uppskrivning får endast ske för fastigheter. Företagen kan i dag välja mellan att använda en kostnadsslag- eller funktionsindeldad resultaträkning samt har möjlighet att anpassa poster i årsredovisningen. Detta begränsas i förslaget då endast kostnadsslagsindeldad resultaträkning får användas och uppställningarna i årsredovisningen blir låsta. Koncernbidraget redovisas nu efter sin ekonomiska innebörd, antingen över resultaträkningen eller över eget kapital, men skall enligt förslaget redovisas över resultaträkningen. I gällande regelverk kan rekommendationer från Redovisningsrådet och BFN tillämpas på rekommendationsnivå men det nya förslaget måste tillämpas i sin helhet och av samtliga bolag i en koncern.¹⁵⁰

¹⁴⁷ http://www.bfn.se/bfn/Remissbrev%20_K2.pdf, 29 mars 2006.

¹⁴⁸ [http://sn.svensktnaringsliv.se/sn/remiss.nsf/wdatum/C20BF7E6318287E2C125713700397D08/\\$File/YTT2006-064.pdf](http://sn.svensktnaringsliv.se/sn/remiss.nsf/wdatum/C20BF7E6318287E2C125713700397D08/$File/YTT2006-064.pdf), 12 maj 2006.

¹⁴⁹ Bokföringsnämnden, *Bokföringsnämndens allmänna råd, K2 – Mindre aktiebolag, utkast* (2006), s. 41 ff, Årsredovisningslagen 4 kap. 5 §, BFNAR 2001:3 och 6:1 och Inkomstskattelagen, 18 kap. 13 och 17 §§.

¹⁵⁰ Bokföringsnämnden, *Bokföringsnämndens allmänna råd, K2 – Mindre aktiebolag, utkast* (2006), s. 1, 6, 10, 44 och 67, Årsredovisningslagen 4 kap. 6 § och Årsredovisningslagen 3 kap. 3 och 4 §§.

3.4 Pågående debatt

Det råder, precis som vi nämnt, en aktuell debatt om förenklingar gällande redovisning för mindre företag och hur betungande de nuvarande regelverken är för de svenska företagen. Vi redogör nedan för ett antal skilda områden i debatten som vi anser är relevanta och speglar studiens problemformulering och syfte.

I början av 2004 framfördes kritik från Svenskt Näringsliv avseende regeringens inställning till regelförenklingar. Svenskt Näringsliv menar att reglerna är alldeles för många och för svåra samt medför onödiga kostnader för de svenska företagen. De svenska företagen efterfrågar enkla och stabila regelverk och kan man uppnå detta kan det innebära en konkurrensfördel för Sverige.¹⁵¹ I en rapport skriven av Svenskt Näringsliv framförs att orsaken till att Sverige har fallit tillbaka i sin ekonomiska tillväxt är att det är dyrt och komplext att driva företag i Sverige. Bördan består av att det går åt både tid och pengar till administrationen, där redovisning är en del av komplexiteten, som företagen istället behöver för att driva verksamheten. Författaren hänvisar till studier som visar att den administrativa bördan i Sverige är betydligt tyngre än i många av våra grannländer.¹⁵²

Enligt en rapport som Skatteverket nyligen har sammanställt, *Krånglig moms – en företagsbroms?*, har det blivit svårare och mer kostnadskrävande för mindre företag att hantera moms. Detta är konsekvenserna av att Sverige är medlem i EU, att det finns ett större antal perioder för redovisning och att antalet momssatser har ökat. Enligt Skatteverket behövs förenklingar, primärt för de minsta företagen, och en åtgärd är att det har blivit möjligt att genom ombud inlämna elektronisk skattedeklaration. Rapporten presenterar ej förslag om hur företagens kostnader skall minskas, utan är istället ett underlag för medverkan till diskussion om hur skattebetalarnas villkor kan förbättras.¹⁵³

Stockholms Handelskammare vill bidra till att klimatet för företagare förbättras och till följd därav öka välbefindandet för hela Sverige. De har i en rapport föreslagit olika åtgärder för att förenkla för små företag. Då komplexiteten i redovisningen och övriga system är hög drabbas

¹⁵¹ Hultgren, ”Inför kostnadstak för lagar och regler”, *Svenskt Näringsliv*, 30 januari 2004.

¹⁵² Munnich, ”The regulatory burden and administrative compliance costs for companies”, *Svenskt Näringsliv*, april 2004.

¹⁵³ Andersson & Hansson, *Krånglig moms – en företagsbroms?* (2006), s. 5 ff och 73.

de små företagen allra värst och konsekvensen blir att tiden ödslas på administration istället för att spendera tid på sin yrkesutövning. Enligt Stockholms Handelskammare får små företag ofta hjälp med att upprätta redovisningen och de anser att det är ett komplext område och att det således ej är rimligt för dem att besitta kunskap om principer om redovisning, såsom god redovisningssed. Stockholms Handelskammare anser vidare att en grundläggande utgångspunkt kan förväntas vara att företagaren själv kan upprätta sin löpande redovisning, bokslut samt kunna avge deklaration för sin verksamhet.¹⁵⁴

¹⁵⁴ Stockholms Handelskammare, *Ökad tillväxt genom förenklingar för små företag* (2000), s. 4, 6 och 53.

4 Empiri

Kapitlet innehåller primärdata från våra genomförda intervjuer med respondenter som är representanter för expertorgan, mindre aktiebolag samt revisorer. Intervjuerna återges i sin helhet för att läsaren skall kunna bilda sig en egen uppfattning om respondenternas åsikter.

4.1 Expertorgan

4.1.1 Bokföringsnämnden

Det statliga expertorganet Bokföringsnämnden ger ut regler och information inom redovisning och skall utveckla god redovisningssed. I nämnden sitter 10 ledamöter som samtliga är utsedda av regeringen.¹⁵⁵ Vi har ställt frågor via e-post till Maria Albanese, anställd hos BFN.

M. Albanese menar att den valda nivån på gränsvärdena 50/25/50 beror på en EU-anpassning. Hon förklarar att de flesta svenska aktiebolag kommer att hamna i gruppen K2, totalt cirka 250 000 aktiebolag, och det innebär att det kommer att bli en stor spridning i storlek på företagen i denna grupp. Vår respondent påpekar att meningen är att de aktiebolag som behöver ett mer komplicerat regelverk skall välja att tillämpa reglerna i K3 istället. I denna grupp kommer endast 3 000 aktiebolag att finnas på grund av sin storlek.

M. Albanese framhåller att en av anledningarna till att BFN har valt att komma ut med ett paket för K2-reglerna inom befintlig lagstiftning är att effektiviteten i förändringsarbetet

¹⁵⁵ <http://www.bfn.se>, 12 april 2006.

påverkas av utredningsarbetet avseende sambandet mellan redovisning och beskattning, SamRoB. Detta utredningsarbete är inte färdigt och därför vill man inte genomföra några ändringar i lagstiftningen. Hon uppger att BFN i sitt arbete med reglerna för K3 följer utvecklingen av IASBs projekt för SME-företag. *”När det gäller mindre företag är företagsstrukturen olika i olika länder och det kan ju därför finnas behov av olika gränsvärden.”*¹⁵⁶ Respondenten menar att detta naturligtvis påverkar jämförbarheten.

4.1.2 FARs Förenklingsgrupp

FAR är en intresseförening för revisorer och andra specialister inom revisionsbranschen. FAR verkar för utveckling, information och utbildning.¹⁵⁷ FARs Förenklingsgrupp bildades år 2005 för att FAR önskade ta aktiv del i debatten om förenklningar. Denna grupp har till uppgift att se över och föreslå förenklningar. I gruppen ingår sex ledamöter från revisionsbranschen, varav en är vår respondent, Kristina Halvdansson. Hon är dessutom verksam som auktoriserad revisor på Lindebergs Grant Thornton i Eskilstuna. Hon har arbetat i branschen sedan 1990 och varit auktoriserad sedan 1996.¹⁵⁸

K. Halvdansson upplever att de flesta företag tycker att det nuvarande regelverket är oerhört komplicerat och att de behöver väldigt mycket hjälp för att uppfylla alla regler och krav. Vidare menar hon att många gånger kanske inte alla regler tillför så mycket kvalitet på redovisningen. K. Halvdansson är av uppfattningen att det för en vanlig företagare som inte har en ekonomiavdelning är det omöjligt att hänga med i alla regler och rekommendationer. Hon erkänner att det är svårt även för revisorerna. Vår respondent tycker att förslagen i K2-regelverket är riktigt bra och att de skulle underlätta då förslaget skalar bort en del av det i redovisningen som tar mycket tid men faktiskt inte innebär att redovisningen ger en mer rättvis bild. Ett exempel är att företagen alltid ska använda en 20-procentig avskrivning på inventarier, och undgår därmed beräkning av överavskrivningar. Den enda nackdelen skulle vara att revisorer och redovisningskonsulter tappar arbetsmöjligheter men vår respondent tycker samtidigt att det inte är så roligt att ta betalt för något som inte tillför något till

¹⁵⁶ Albanese, frågor via e-post, 13 april 2006.

¹⁵⁷ <http://www.far.se>, 7 april 2006.

¹⁵⁸ Halvdansson, telefonintervju, 6 april 2006.

företagen. *”Bara för att vi är revisorer så vill vi inte att allting ska vara så komplicerat och svårt även om vi tjänar pengar på det.”*¹⁵⁹ Vår respondent anser dock att redovisningen inte får bli så enkel att den påverkar det här med rättvisande bild. På frågan om en enklare redovisning leder till en enklare revision svarar K. Halvdansson att hon absolut tror att det blir så eftersom man då slipper många av diskussionerna om obetydliga saker.

Den funktion som K. Halvdansson anser att redovisningen fyller är att den skall ge en rättvisande bild av hur bolaget går, *”det är som att ta pulsen på företaget, eller ta tempen”*.¹⁶⁰ Utöver detta är det i första hand underlag för beskattning och för långivare, leverantörer och kunder. Vår respondent tror inte att de föreslagna förenklingarna kommer att påverka ekonomistyrningen för företagen då förslagen inte har så mycket med flödet av dagliga transaktioner att göra, utan det påverkar främst bokslutshanteringen. Bankerna är de som riskerar att få sämre information om förenklingarna ger mindre innehållsrika redovisningar.

Vår respondent tycker att de nya gränsvärdena 50/25/50 är bra eftersom de flesta svenska aktiebolag kommer att bli mindre företag. 10/24 var en ganska låg gräns menar hon. Hon anser att det endast är viktigt för de stora noterade företagen att ha samma redovisningsstandarder som övriga länder i Europa, detta för att kunna jämföra bolag i olika länder. K. Halvdansson påpekar att de svenska aktiebolagen är extremt små och därför måste Sverige ha väldigt enkla regler för dessa bolag. Hon tror även att de svenska företagen har en stor administrativ börda med mycket annan rapportering, statistik till exempel, som till exempel uppgifter avseende företagets personal. Hon anser att utöver redovisningen finns det mycket annat runt övrig administration att förenkla. K. Halvdansson tycker att de enskilda näringsidkarna kan ha enklare regler än aktiebolagen då hon anser att *”man måste ställa lite större krav på aktiebolag där det är ett begränsat personligt ansvar”*.¹⁶¹

¹⁵⁹ Halvdansson, telefonintervju, 6 april 2006.

¹⁶⁰ Ibid.

¹⁶¹ Ibid.

4.1.3 Justitiedepartementet

Justitiedepartementets övergripande mål är att värna om den demokratiska rättsstaten, bland annat genom att verka för en rättssäker och ändamålsenlig lagstiftning.¹⁶² Departementets representant, ämnesråd S. Pärnhem, uppger att principen för det utformade gränsvärdet som finns i propositionen Förenklade redovisningsregler m.m. är hämtad från det fjärde bolagsdirektivet och att nivåerna har bestämts ”med hänsyn tagen till svenska förhållanden”¹⁶³. S. Pärnhem belyser att de flesta svenska aktiebolag ligger under gränsvärdet 50/25/50 vilket gör att det kommer att bli en viss spridning mellan bolagen. Han påtalar att detta innebär att bolagens behov skiljer sig åt, men att det måste ställas mot att vid flera gränsvärden blir det besvärligare att tillämpa lagstiftningen. Skulle det inte finnas något gränsvärde hade de mindre bolagen drabbats hårdare än vad som kan anses motiverat uppger respondenten. S. Pärnhem menar att det pågår flera förenklingsarbeten parallellt då de samverkar med bland annat BFN för att justera lagstiftningen för att kunna utforma normer. Detta kan enligt vår respondent till viss mån minska effekten av förenklingsarbetet.

Enligt S. Pärnhem har bedömningen gjorts att det är lämpligt att företag som omfattas av IAS-förordningen även skall kunna tillämpa dessa redovisningsprinciper i den juridiska personens redovisning. Det har även föreslagits att företag som ingår i samma koncern som ett börsnoterat företag skall kunna tillämpa samma redovisningsprinciper. Vår respondent uppger att de förslag som finns i propositionen Förenklade redovisningsregler m.m. kommer att innebära förenklingar både vad gäller den löpande bokföringen samt vid skyldigheten att upprätta av delårsrapporter och koncernredovisning. Enligt S. Pärnhem kommer fler förenklingsförslag att följa.

4.1.4 Svenskt Näringsliv

Svenskt Näringsliv ser som sin uppgift att öka förståelsen för hur det är att verka som företagare i Sverige. De företräder cirka 55 000 företag och de strävar efter att Sverige skall

¹⁶² <http://www.regeringen.se>, 12 april 2006.

¹⁶³ Pärnhem, frågor via e-post, 12 april 2006.

återfå en hög placering internationellt gällande välståndet.¹⁶⁴ Vår respondent, Carl-Gustaf Burén, är ansvarig för redovisningsfrågor hos Svenskt Näringsliv samt är ledamot i BFN. Respondenten påtalar att hans åsikter inte nödvändigtvis överensstämmer med Svenskt Näringslivs.

C-G. Burén tycker att idén med att samla alla regler i ett råd, K2, är praktiskt ”och representerar en förenkling i sig”¹⁶⁵. Han menar vidare att det är svårt att värdera regelförenklingar för företagen. Det viktigaste är att hela tiden koncentrera sig på vad som är bäst för företagen. Vår respondent påtalar att K2-förslaget även innefattar begränsningar då företagen inte längre kan utnyttja möjligheten till skattemässig överavskrivning. Respondenten framför åsikten att mindre aktiebolag i princip inte använder sin årsredovisning, då till exempel Skatteverket, som är den viktigaste intressenten, erhåller företagets redovisning via deklarationen istället. Han anser vidare att även banken har möjlighet att få in uppgifter avseende företaget på andra sätt än via årsredovisningen.

Respondenten uppger att det är en mycket stor spännvidd i den grupp av aktiebolag som skall tillämpa K2-reglerna då cirka 95 – 97 procent av alla aktiebolag hamnar i denna grupp. C-G. Burén påpekar att K2-rådet är tvingande när företaget har börjat tillämpa det men företaget bestämmer dock själva om de ska använda K2-reglerna eller stanna kvar i nuvarande redovisningsregelverk. Respondenten menar att det svåraste för företagen blir att utvärdera hur reglerna i K2 påverkat det egna företaget och jämföra det med nuvarande regelverks påverkan.

C-G. Burén anser att årsredovisningen inte har så stor betydelse för mindre aktiebolags ekonomiska styrning. Han tycker att det krav som skall ställas på redovisningen skall balanseras mellan risken för att obestånd inte uppmärksammas och å andra sidan att felaktiga skattemässiga värderingar uppstår. ”K2-förslaget ger uttryck för denna strävan menar jag men belyser samtidigt svårigheten att praktiskt uppnå sådan eftersträvad balans”.¹⁶⁶ Vår respondent påpekar att den nya indelningen i mindre och större företag utgör ett förfarande till att anpassa sig till omständigheterna i resterande länder i EU. Han tror att en IFRS-light

¹⁶⁴ <http://www.svensktnaringsliv.se>, 12 april 2006.

¹⁶⁵ Burén, frågor via e-post, 26 april 2006.

¹⁶⁶ Ibid.

standard endast indirekt kommer att påverka regelutvecklingen i Sverige för onoterade företag.

När det gäller frågan om revisionen kommer att bli underlättas med enklare redovisning svarar C-G. Burén att idealiskt sett så skulle revisionen bli enklare men det är inte nödvändigtvis så att den blir det. Respondenten menar att risken är att revisionen måste bli mer omfattande för att kontrollera att inte fler förenklingar än de tillåtna använts i företagets redovisning. *”Denna aspekt kommer därför in på ett naturligt sätt i den konsekvensanalys som behöver åtfölja alla de förslag som BFN lägger fram.”*¹⁶⁷

4.2 Mindre aktiebolag

4.2.1 Basi Instrument AB

BASI Instrument AB har två anställda, vilka även utgör ägarkretsen. Företaget har funnits sedan 1981 och bedriver sin verksamhet i Svedala. Bolaget är verksamma inom processinstrumentering och innehar den nordeuropeiska agenturen för ett koreanskt företag. BASI tillverkar även skräddarsydda produkter, som innebär att de erbjuder ett instrumentprogram för industrin.¹⁶⁸ Företaget är i nuvarande regelverk klassificerat som ett 10/24-bolag. Bengt Alm, vår respondent, är ansvarig för ekonomin i företaget och hjälper även andra företag med deras redovisning.

B. Alm har inte satt sig in i debatten om förenklingar av redovisningsregler för företagen då han har hört debatten under lång tid och anser att det är lika bra att vänta tills det är beslutat. Att förenklingarna kommer nu tror han beror på en kombination av att regeringen har lovat att förenkla och att kritiken har framförts under flera år. Respondenten tycker att det nuvarande regelverket avseende redovisning av mervärdeskatt och sociala avgifter är bra i och med att det numera är möjligt att lämna uppgifterna via Internet, så kallad E-redovisning.

¹⁶⁷ Burén, frågor via e-post, 26 april 2006.

¹⁶⁸ <http://www.basi.se>, 11 april 2006.

Respondenten vill ge Skatteverket en eloge för att de har förenklat då han upplever att deklaraionsblanketterna genom åren blivit bättre och bättre.

Det B. Alm anser skall förenklas är årsredovisningen, och hans förslag är att man skapar en blankett där man fyller i värdena för balans- och resultaträkningen och utelämnar notanteckningarna. Årsredovisningen är den tyngsta bördan upplever vår respondent. Han tycker att förslagen om förenklingar är bra och nämner reglerna gällande avskrivning som ett exempel på regler som blir lite klarare. B. Alm tycker att redovisningens funktion är för att ägare, borgenärer och Skatteverket skall få en rättvisande bild av företagen. Det är för att kunna följa upp verksamheten på ett bra sätt. Vår respondent anser att det är positivt med förenklingar men det får inte bli för enkelt, då tappar man syftet med redovisningen. B. Alm tror inte att någon intressent skulle ha något att invända mot en enklare redovisning eftersom han anser att till exempel banken kan ställa frågor ändå om de vill ha ett förtydligande.

Han anser att arkiveringsreglerna skall ändras så att företagen endast behöver spara sitt redovisningsmaterial i fem år istället för de tio år som gäller nu. Detta då Skatteverket endast kan ändra taxeringar fem år tillbaka i tiden. B. Alm tycker också att reglerna för mervärdeskatt är alldeles för komplicerade och borde förenklas. På frågan om det är viktigt med lika redovisningsregler internationellt svarar vår respondent att han anser att eftersom vi är med i EU och att företagen blir mer och mer internationella är det viktigt att ha samma regler inom EU.

B. Alm anser att enskilda näringsidkare kan få tillämpa enklare regler än aktiebolag då man vid val av företagsform samtidigt har valt vilken personlig risk man är beredd att ta. Vad gäller ekonomistyrningen tror han att de flesta företagen endast bryr sig om hur mycket pengar de har i kassan, de *"bryr sig inte ett dugg om vad som står på kontona"*¹⁶⁹. Personligen skulle han tycka att han fick en sämre styrning om flera konton buntades ihop.

Han tror inte att en förenklad redovisning kommer att leda till en enklare revision, *"det kanske till och med blir värre"*¹⁷⁰. Vår respondent menar att revisorerna har sina krav de skall följa, och om det blir en förenklad redovisning kanske det behövs mer tid att reda ut vissa saker.

¹⁶⁹ Alm, personlig intervju, 11 april 2006.

¹⁷⁰ Ibid.

4.2.2 Malmö Magasinet AB

Butiken Malmö Magasinet AB är belägen i Skurup och startades redan 1913 som en klädbutik för herrar. Butiken har sedan 1960 varit i familjen Nilssons ägo och drivs sedan 1990 av Johan Nilsson tillsammans med hans hustru och två andra anställda.¹⁷¹ I nuvarande regelsystem kategoriseras Malmö Magasinet som ett 10/24-bolag.

Vår respondent J. Nilsson har läst en del i branschtidningar om att det finns förslag om förenklingar men vet inte i detalj vad de innebär. Respondenten menar att redovisningen bör göras enklare så att företagarna själva kan klara av att hantera den och en anledning till detta är att mindre företagare annars inte har tid att sköta den korrekt. J. Nilsson menar att redovisningen och administrationen är en börda både arbetsmässigt och ekonomiskt. Han påpekar att det ibland är enklare att skjuta det svåra åt sidan och istället ägna tiden åt sitt entreprenörskap. Det skapar dock mer jobb till bland annat redovisningsföretag vilket han anser är det enda positiva med de krångliga reglerna.

J. Nilsson använder sin redovisning för att ha kontroll över hur företaget mår. Även om han vet hur försäljningen går är det många andra faktorer som spelar in för att företaget skall gå bra och tycker därför att redovisningen har en viktig funktion. Respondenten använder även sin redovisning externt då han varje månad lämnar rapporter till banken och upplever att det är en fördel att lämna den kontinuerligt så att de kan se hur det går för företaget. Han kan tänka sig att en förenklad redovisning innebär att *”det kanske blir så att banken kräver mer av ägarna med borgensåtagande och så om det blir enklare”*¹⁷². J. Nilsson tror däremot inte att hans ekonomiska styrning skulle påverkas av förenklingarna då han själv kan avgöra hur detaljerad den interna redovisningen skall vara. Han tycker att förslagen i propositionen Förenklade redovisningsregler m.m. samt i K2 är bra men anser att årsredovisningen skall vara komplett och anser inte att det är så mycket extrajobb med personalupplysningar och sådant. Han tycker att redovisningen inte får bli för enkel så att kryphål kan uppstå.

¹⁷¹ <http://www.malmomagasinet.com>, 21 april 2006.

¹⁷² Nilsson, personlig intervju, 11 april 2006.

På frågan om det är angeläget med enhetliga redovisningsregler internationellt menar J. Nilsson att det är viktigt eftersom många företag verkar internationellt i dag, och att företagen skall ha samma krav på sig hur konkurrenssynvinkel. Respondenten tror inte att revisionen skulle påverkas nämnvärt då revisorn rimligen borde ha samma krav på sig även om redovisningen blir enklare. En sak som J. Nilsson framför som skulle förbättra möjligheten för företagen är en sänkt momssats.

4.2.3 Presentex AB

Presentex AB är ett postorderföretag som säljer glas och porslin till privatkunder i Norge och Sverige. Det bildades 1999 och har sitt kontor i Malmö med cirka 20 anställda.¹⁷³ Respondenten är ekonomichef på företaget och har varit anställd sedan år 2003. Hon har valt att vara anonym i studien och kallas hädanefter för Respondent A. Vid hänsyn taget till gällande regler är företaget ett medelstort bolag.

Respondent A är inte insatt i debatten angående förenklingar och förändringar av redovisningsregler, men hon läser den information som kommer via utskick från redovisnings- och revisionsbranschen. På frågan om hur hon upplever nuvarande regelverk anser respondenten att redovisningen i sig är okej, men inte när det gäller bokslut och årsredovisning. Hon tycker att redovisningen hade varit enklare om det inte hade varit så många olika detaljer. Momssatserna är, generellt sett besvärliga, men vår respondent anser sig vara befriad från detta komplicerade förfarande då Presentex alltid har försäljning av samma slag. Respondent A nämner att eftersom företaget importerar varor från ett annat EU-land skall hon ombesörja intrastat-rapportering vilket respondenten upplever som omfattande och betungande och hon anser att företaget inte har någon nytta av det.

Anledningen till varför förenklingsarbetet pågår tror respondenten beror på att staten har uppmärksammat att regelverken är komplicerade och betungande. Hon anser att om man inte är insatt och har kunskap om bokföring är det många som inte kan göra redovisningen själva och måste lämna bort den. Det resulterar i att småföretagarna får en extra kostnad, som kanske

¹⁷³ <http://www.presentex.se>, 21 april 2006.

inte direkt är motiverad. De är insatta i sitt företag och känner till alla fakturor och vet hur det går för företaget redan innan de får redovisningsrapporterna menar vår respondent.

Respondent A påtalar att redovisningens funktion är att den berättar hur ett företag mår. Hon anser att det beror på i vilket sammanhang och vilka intressenter som har nytta av redovisningen för att kunna uttala sig om det alltid är positivt med förenklingar. Ser man det internt i företaget har respondenten praktisk användning av redovisningen och tack vare bokföringen tycker hon att hon har kontroll på eventuella kostnadsökningar. Vad beträffar ekonomistyrningen anser Respondent A att det är upp till företagaren själv hur pass informativ och detaljerad redovisning man vill ha. Används bokföringen som styrinstrument är det *"viktigt att det är detaljerat och att allting är på rätt ställe"*¹⁷⁴. Hon tror inte att det är viktigt att redovisningen är detaljerad för många andra små företagare då de flesta *"känner liksom efter hur det ligger till med sitt företag"*¹⁷⁵ och att redovisningen istället är en bekräftelse på hur man trodde att det gick för företaget. Respondenten påtalar att Presentex skulle, trots eventuella förenklingar, göra en detaljerad redovisning, bland annat för att företaget har så många olika kostnadsställen. Är det istället externa intressenter som skall titta på redovisningen bryr de sig nog inte lika mycket om detaljer och därför tror vår respondent att redovisningen hade kunnat vara mer förenklad. Vår respondent föreslår kontantmetoden som ett sätt att förenkla ännu mer.

Respondenten är positiv till förslagen i propositionen Förenklade redovisningsregler m.m. samt i K2 men hon menar att utöver de förslag som presenterats finns det säkert ytterligare förenklingar som kunnat genomföras, även om hon har svårt att komma på några exempel. Genom att ha enhetliga internationella redovisningsstandarder påpekar hon att *"det är enklare om man vill jämföra länder sinsemellan eller om det är ett företag som finns i olika länder"*¹⁷⁶. Om ett uppfyllande av internationella standarder resulterar i att det blir komplicerat och mer jobb med bokföringen skall tillämpningen begränsas till stora företag anser vår respondent. Respondenten tror att det möjligtvis är banken och leverantörer som tittar på årsredovisningen. Ingen har något att förlora på om informationen från små företag blir mindre innehållsrik menar Respondent A. Utifall att någon intressent är särskilt intresserad menar hon att det går att genom kontakt med företaget erhålla information ändå.

¹⁷⁴ Respondent A, telefonintervju 9 maj 2006.

¹⁷⁵ Ibid.

¹⁷⁶ Ibid.

Notupplysningar är något som kan plockas bort utan att förlora nödvändig information påpekar Respondent A, främst personalupplysningarna som hon anser att inte många är intresserade av att läsa och bara tar upp tid. Sjukfrånvaron tycker hon är en känslig uppgift, särskilt om det är få anställda i företaget. Hon upplever att förslagen om att information angående upplupna och förutbetalda kostnader och intäkter i noterna inte behöver uppges kommer att underlätta en del.

Då företagets redovisning blir förenklad tror vår respondent att det blir mindre frågor till revisorn och därav billigare konsultkostnad. Hon anser att den lagstadgade revisionen inte är avhängig av hur detaljerad redovisningen är. Revisorn måste sätta sig in i redovisningen oavsett hur detaljerad den är så att de kan uttala sig om den. Respondenten menar vidare att oberoende av detaljeringsgrad går det att dölja saker.

4.2.4 Pro Novum i Skåne AB

Pro Novum i Skåne AB är moderbolag i en koncern som består av totalt tre bolag. Pro Novum har sin huvudsakliga verksamhet i Malmö som består i att förvalta fastigheter samt bistå de båda dotterbolagen i deras verksamhet. Pro Novum har fyra anställda och koncernen har totalt 13 anställda¹⁷⁷, och koncernen klassificeras som ett medelstor enligt de gränsvärden som gäller idag. Vår respondent Håkan Fäldt är ensam ägare till moderbolaget och verksam som VD i detta bolag samt i ett av dotterbolagen.

H. Fäldt är i viss omfattning insatt i debatten delvis beroende på att han är politiskt aktiv. Han anser att det är onödigt krångliga regler idag både redovisningsmässigt och inte minst skattemässigt. Respondenten förstår till exempel inte varför han som arbetsgivare skall vara ”uppbördsmyndighet” för den anställdes skatt och införsel så att lönehanteringen blir omotiverat invecklat. Han påpekar därtill att mervärdesskatten inte heller förbättrar situationen. Han tycker att han som arbetsgivare har väldigt mycket administration i form av statistik med mera.

¹⁷⁷ Årsredovisning Pro Novum i Skåne AB (2005).

Respondenten tycker också att alla kostnader i rörelsen skulle vara avdragsgilla, till exempel representation. *”Det känns inte rimligt, tittar man på skattelagsstiftningen om vi nu ändå ska internationalisera det, så ser man i många andra länder att där bryr man sig inte om vad man gör av med pengarna så länge det är kostnader i rörelsen självklart.”*¹⁷⁸ Andra områden som H. Fäldt anser skulle kunna förenklas är reglerna för sjukskrivning och regler avseende förmånsbilar.

Respondenten använder redovisningen internt för att bedöma bolagens resultat och likviditet och för att kunna se om investeringar är tänkbara. Redovisningen är inte uppbyggd för att andra ska använda den, till exempel som underlag för att bedöma om han är en bra affärspartner. På frågan om han tror att hans ekonomistyrning påverkas av förenklingarna svarar H. Fäldt att den inte kommer att påverkas då han själv bestämmer hur han har sin internredovisning. Hur den officiella delen ser ut behöver inte påverka den interna menar han. H. Fäldt använder sin redovisning även externt då han lämnar rapporter i sammandrag till banken ett par gånger om året.

H. Fäldt menar att det generellt sett är positivt med förenklingar men att vissa förslag kan gå lite väl långt. Vår respondent tycker att flera av förslagen om förenklingar är bra och nämner till exempel att han inte längre kommer att behöva upprätta koncernredovisning, även om han förmodligen kommer att göra det för att se hur det går för koncernen. Han tycker dock att förslagen kunde ha gått ännu längre och att det fortfarande finns alltför mycket detaljstyrning kvar. Respondenten anser också att regeln att alla bolag i en koncern måste tillämpa samma regelverk inte alls är bra då detta kan drabba små bolag i stora koncerner. H. Fäldt anser att det är endast de bolag som är internationellt ägda som behöver omfattas av internationella regler avseende redovisning. En gemensam EU-standard borde tillämpas av dem som är delägare i eller handlar med internationella företag.

Respondenten tror inte att det är så många som har något att förlora på om redovisningen blir förkortad, möjligen företagsledningen om de inte är insatta i det dagliga arbetet. Han anser att årsredovisningen inte är den första handling man läser i affärsrelationer, och dessutom blir de fort inaktuella. Vår respondent menar att det bästa är att ha en personlig kontakt med bolaget eller att istället ha garantier och säkerheter i den mån man kan få det. H. Fäldt ser flera

¹⁷⁸ Fäldt, personlig intervju, 19 april 2006.

möjliga förenklingar utan att förlora viktig information i årsredovisningen. Uppgifter om könsfördelning bland de anställda samt hur stort arvode revisorn har fått anser han vara helt irrelevanta uppgifter, och undrar ”*varför behöver jag inte skriva om hur mycket som är hyra eller om hur mycket som är svinn på materialkostnader eller något sådant där som kanske är intressant uppgift.*”¹⁷⁹

Respondenten tycker att reglerna mellan större bolag och mindre bolag är för skarp. H. Fäldt menar att man som delägare i ett litet aktiebolag har ett personligt ansvar för väldigt mycket eftersom man har ansvar gentemot staten avseende skatter och moms. Han anser att aktiebolag med i princip bara familjen anställd skulle kunna behandlas på samma sätt som en enskild näringsverksamhet när det gäller vissa regler, exempelvis upplysningspliktsregler. Det borde inte spela så stor roll att aktiebolag har valt att sätta in ett aktiekapital på banken. H. Fäldt tror inte att revisionen blir enklare med enklare redovisning, snarare tvärtom för ”*ju mindre förberedelse man har gjort åt revisorn ju svårare måste själva granskningen bli och kanske mera tidsödande också*”¹⁸⁰.

4.2.5 Svensk Raps AB

Svensk Raps AB bildades år 2000 och är ett branschföretag som har till uppgift att stärka konkurrenskraften för svensk oljeväxtodling samt verka för att öka rapsarealen. Företaget är beläget i Alnarp och har tre anställda¹⁸¹, varav en är vår respondent, Jan Hempel, som är ekonomiansvarig i detta bolag samt i ett par ekonomiska föreningar och stiftelser.

Vår respondent har inte satt sig in i debatten om redovisningsförenklingar för de svenska företagen. Han menar att han är mer allmänpolitiskt insatt och anser att politikerna i omgångar har lovat förenklingar för företagen. Vår respondent försöker framför allt sätta sig in det som berör hans företag. Förenklingar som har genomförts och som J. Hempel välkomnar är möjligheten att lämna skattedeklarationen via Internet. Något annat som respondenten anser skulle kunna göra saker och ting lite lättare är om regelverket blir så likt som möjligt mellan

¹⁷⁹ Fäldt, personlig intervju, 19 april 2006

¹⁸⁰ Ibid.

¹⁸¹ Hempel, telefonintervju, 10 april 2006.

ekonomiska föreningar, stiftelser och aktiebolag eftersom han jobbar med samtliga dessa företagsformer, ”*allt som man kan göra likformigt och inte behöva tänka efter, desto enklare är det*”¹⁸².

J.Hempel tror att orsaken till att förändringar och förenklingar kommer beror på ett unisont klagomål från företagare eftersom man måste lägga ned alldeles för mycket arbete på sin administration. Dock har han svårt att tro att den löpande bokföringen och månatliga momsrapporter kan gå att förenkla så mycket, det är mest olika momssatser som strular till det. Vår respondent är verksam i jordbruksbranschen och han menar att det inte enbart är bokföringen som är betungande i denna bransch. Det är mycket EU-blanketter som skall fyllas i och han undrar hur mycket av det här allmänna klagandet över mycket skrivbordsarbete som egentligen har med bokföringen att göra.

Redovisningens funktion anser vår respondent är att ha den som ett avstämningsunderlag så att han har kontroll på hur det går för företaget. J. Hempel menar också att redovisningen har en funktion ur samhällets synpunkt, då samhället inhämtar skatteintäkter och då behövs det ett bra och enhetligt regelverk och system för detta. Ur samhällets perspektiv är det också fördelaktigt om årsredovisningarna är enhetliga så att statistik kan underlättas. Respondenten påpekar att en fördel med att göra redovisningen enklare är att arbetet hos redovisningskonsulterna förhoppningsvis blir mer effektivt och därmed billigare för företagen då många småföretagare lämnar bort redovisningen till konsulter. Dock finns det en risk med att göra redovisningen enklare, enligt vår respondent kan det innebära att den då inte blir så tillförlitlig. Han menar att vid en kreditbedömning vill man kunna förlita sig på att redovisningen är korrekt.

J. Hempel anser inte att den ekonomiska styrningen förändras vid en förenklad extern redovisning då företaget själv kan välja hur detaljerad deras interna redovisning skall vara. Det beror på hur motiverad företaget är att kunna använda sin redovisning till styrning. Vidare tror han inte att några intressenter kommer att ha invändningar om informationen från företaget blir mindre innehållsrik.

¹⁸² Hempel. telefonintervju, 10 april 2006.

Förslagen i propositionen Förenklade redovisningsregler m.m. samt i K2 tycker vår respondent verkar bra. Han menar att i mindre företag kan personalupplysningar i årsredovisningen minska eftersom man kan få fram väldigt konstiga statistiska slutsatser om man tittar på ett företag med ett fåtal anställda. J. Hempel tror också att revisionen kommer att bli enklare och då innebära en kostnadsbesparing. Det som talar emot detta anser han vara det faktum att antalet transaktioner inte minskar.

4.3 Revisorer

4.3.1 Ernst & Young AB

Ernst & Young AB är ett globalt revisionsföretag med 1 600 anställda i Sverige fördelat på 75 kontor. Verksamhet finns i 140 länder med totalt 107 000 anställda. De erbjuder tjänster inom revision, skatte- och transaktionsrådgivning samt affärsrådgivning.¹⁸³ Vår respondent, Per Kjellander, är verksam som godkänd revisor vid företagets kontor i Malmö. Han har arbetat med revision i 7 år och varit godkänd revisor i 3 år. Han jobbar mest med små och medelstora företag men även med stora bolag.

P. Kjellander tycker att de flesta av de mindre aktiebolagen upplever de nuvarande redovisningsreglerna som komplexa. Upplýsningsplikten i årsredovisningen ifrågasätts av en del av aktiebolagen. P. Kjellander tycker också att flera av upplýsningarna är onödiga och undrar även han vem som har nytta av de omfattande upplýsningarna avseende personalen. Han ställer sig också frågande till upplýsningar om revisionsarvode då han menar att det inte är en kostnad som är så viktig, den är ofta rätt liten i förhållande till andra kostnader och varför upplýsa om precis den kostnaden. Respondenten uppger också att de mindre aktiebolagen ofta har frågor och de upplever regelverken för hur uppskjutna skatter, koncernbidrag och aktieägartillskott skall behandlas som komplicerade. Han anser att det skulle vara en lättnad att redovisa koncernbidraget i resultaträkningen istället för mot eget kapital då det är enklare för företagen att förstå den hanteringen.

¹⁸³ <http://www.ey.com/se>, 6 april 2006.

P. Kjellander anser att de allra minsta företagen inte använder sig av någon ekonomistyrning i egentlig mening. De har två sätt att se hur deras bolag går, dels genom att se på sin likviditet, och dels genom att se på sin redovisning som enligt honom är deras ekonomistyrning. Han upplever att vissa företag använder årsredovisningen främst till kreditgivarna, och kanske någon leverantör som gör en kreditprövning. Vår respondent tycker att eftersom det primärt är balans- och resultatrapporten som används i dessa fall är många av notupplysningarna i de här mindre företagen onödiga då det inte är någon som läser dem. Han är också övertygad om att en förenklad redovisning i förlängningen kommer att leda till en förenklad revision.

Förslaget att gränsvärdet för när ett företag skall klassificeras som större höjs till 50/25/50 tycker P. Kjellander är bra då han menar att den nuvarande gränsen på 10/24 kan träffa konstigt. Ett exempel är att ett fastighetsbolag med bara en fastighet ofta överstiger detta gränsvärde. Det bolaget kan i övrigt vara utan anställda och ha väldigt få transaktioner, men behöver då till exempel specificera upplupna kostnader och upplupna intäkter i notanteckningar vilket känns onödigt. Respondenten välkomnar även att det bara blir ett gränsvärde i fortsättningen istället för de två som finns i dag. Vår respondent menar att ett annat område som har blivit väldigt komplicerat är mervärdesskatt. På momsområdet finns det många fallor för små företag som inte har kompetens att hålla sig ajour med regler och förändringar. Han anser att det även är jobbigt för revisorer att uppdatera sig och om man skall förenkla företagandet i Sverige så borde man göra om mervärdesskattområdet. Han påpekar att det generellt är positivt med förenklingar, men dock mindre konsultvänligt.

Vår respondent anser att de svenska stora företagen som skall tillämpa hela IFRS-regelverket har ett stort arbete med att hålla sig uppdaterade med hur regelverket fungerar och hur det påverkar deras företag. Respondenten tycker att det är bra att Sverige själv ser över sitt regelverk för företag som inte är börsnoterade. Det är bättre att Sverige anpassar reglerna till de svenska förhållandena för de bolag som verkar främst i Sverige. Han ser inget hinder att ha olika regelverk.

P. Kjellander tror inte att någon förlorar på att årsredovisningarna skulle bli mindre informativa eftersom hans utgångspunkt är att tilläggsupplysningarna i redovisningen i stort sett inte används externt ändå. Vidare menar vår respondent att någon slags förenkling borde kunna genomföras för pågående arbete som har ett alldeles för komplext regelverk i dag. Hans uppfattning är att de föreslagna förenklingarna inte kommer att påverka ekonomistyrningen i

företaget då det är resultat- och balansräkning som används, inte tilläggsupplysningarna. P. Kjellander menar att det kan vara farligt att ha olika skatteregler för enskilda näringsidkare och aktiebolag då han anser att detta inte skall styra valet av bolagsform. ”*Det strider lite mot neutralitetsprincipen i skattesystemet. Du ska inte välja bolagsform utifrån skattesystemet.*”¹⁸⁴

4.3.2 Lindebergs Grant Thornton AB

Lindebergs Grant Thornton AB är ett revisionsföretag med 600 medarbetare, som är verksamma på 33 kontor i Sverige. Lindebergs utgör en del av det internationella nätverket Grant Thornton som har 20 500 medarbetare i 109 länder. Deras verksamhet är framför allt inriktad på ägarledda företag och dessa företags ägare. Tjänsteutbudet utgörs av revision, corporate finance, rådgivning, skatt och redovisning.¹⁸⁵ Vår respondent, Johan Erlandsson, har arbetat i branschen sedan 1989 och som godkänd revisor sedan 1996. Han arbetar med mindre och medelstora ägarledda aktiebolag.

J. Erlandsson anser att vissa saker är onödigt omständliga för de små företagen och erfar att många av dessa företag också upplever vissa regler som onödigt omfattande. Respondenten menar att som reglerna är just nu i Sverige, innan de nya reglerna införs, räcker det med att man har 15 anställda så blir reglerna väldigt omfattande i många stycken. Som exempel på områden som borde kunna förenklas anger J. Erlandsson beräkning av kapacitetsutnyttjande vid beräkning av lagervärdet i ett tillverkande företag. Vidare nämner han det komplicerade regelverket avseende pågående arbete och successiv vinstavräkning samt de uppgifter som måste finnas i årsredovisning avseende personal.

På frågan om vilken funktion redovisningen fyller svarar vår respondent att ”*i en perfekt värld så är det styrinstrument för ledningen*”¹⁸⁶ men menar att för de minsta bolagen så har ägarna ofta full kontroll via uppgift om sin likviditet. J. Erlandsson menar att redovisningens främsta funktion för dessa företag är kanske att Skatteverket skall kunna göra en korrekt beskattning. Vår respondent anser att revisionen kommer att påverkas ytterst marginellt vid införandet av

¹⁸⁴ Kjellander, personlig intervju, 10 april 2006.

¹⁸⁵ <http://www.lindebergs.se>, 7 april 2006.

¹⁸⁶ Erlandsson, personlig intervju, 6 april 2006.

förenklade redovisningsregler. Det är troligtvis redovisningskonsulten som kommer att lägga lite mindre tid än i dag och kanske revisorn i specifika fall som till exempel vid besvärliga lagerhanteringar i tillverkande företag. J. Erlandsson tycker att om redovisningen upprättas korrekt och vi utgår från att det görs rätt i dag och med de förenklade reglerna så kommer revisionen att påverkas ytterst lite.

Vår respondent anser att skillnaden mellan onoterade och noterade respektive stora och små bolag borde vara betydligt större. Ett sätt att förenkla för de mindre företagen är kanske att koppla redovisningen mer till skattelagstiftningen. Detta då J. Erlandsson tror att många gånger används redovisningen av intressenter främst av Skatteverket som vill ha en rättvisande redovisning för att kunna beskatta rätt. Respondenten menar att det dock finns en begränsning för hur långt förändringarna kan gå, *”självklart finns det ju en gräns för om det blir för mycket schabloner”*¹⁸⁷. Vår respondent menar att en enklare redovisning än det som har föreslagits är möjlig, att förslagen kanske är en bra start men räcker inte. Han tror att förenklingar kan genomföras utan att det finns någon som invänder, delvis eftersom så länge det finns revision så finns det någon som är ansvarig för att redovisningen är korrekt. Kraven på upplysningar har skärpts mycket, respondenten anser att för tio år sedan fanns det mycket mindre information i årsredovisningarna. I viss mån tror respondenten att förenklingarna kan innebära en kostnadssänkning för företagen. Respondenten uppger att det endast är en mindre del av de mindre aktiebolagen som gör sin egen redovisning och att dessa inte kommer att märka av förenklingarna, mer än att det tar kortare tid och kostar mindre.

J. Erlandsson tycker att kopplingen mellan redovisning och skatt är av godo då det innebär en förenkling med ett gemensamt regelverk, men möjligheten till överavskrivningar tas bort. Han anser att förslaget i propositionen om att antalet transaktioner skall få bestämma om företag skall få använda enklare regler är fel. Respondenten tror inte att det blir någon samstämmighet fullt ut mellan länderna för de mindre företagen men menar att det inte är viktigt för små företag då de oftast inte jämförs med andra små företag utanför Sverige. Han påtalar att SMEs i Sverige är någonting annat än SMEs internationellt på grund av olika gränsvärden vad gäller företagsstorleken och att förenklingsarbetet internationellt därav inte kommer att krocka med Sveriges rådande arbete. Respondenten antar att i och med att skatten är så olika i de olika EU-länderna så kommer det aldrig att bli helt enhetliga regler för samtliga EU-länder.

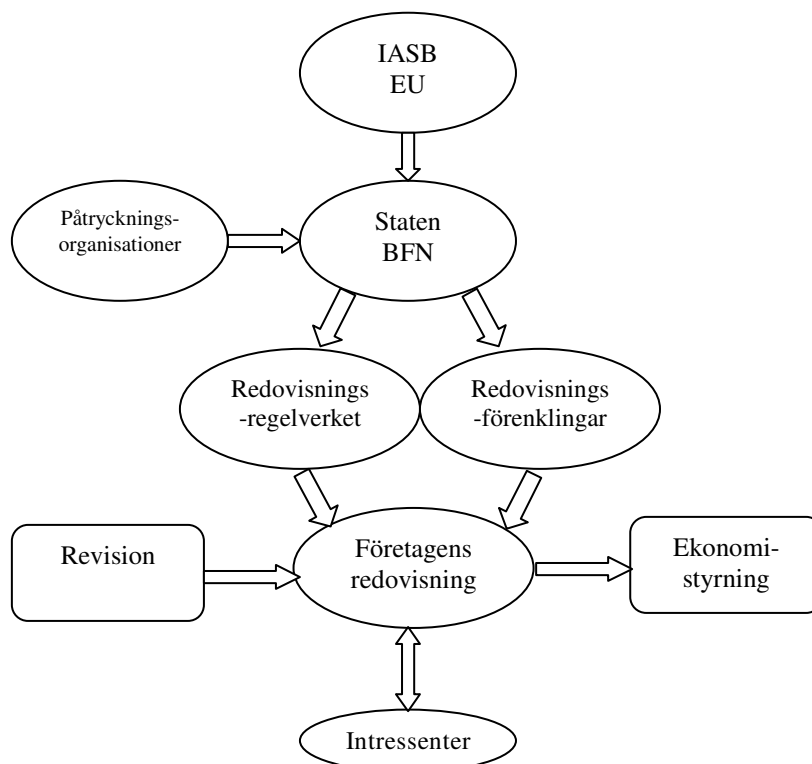
¹⁸⁷ Erlandsson, personlig intervju, 6 april 2006.

Respondenten anser dock att det för börsnoterade företag är mycket viktigt med samma redovisningsstandarder inom EU. Enligt J. Erlandssons uppfattning bör, trots skillnad i personligt ansvar, mindre aktieföretag kunna tillämpa samma regler som enskilda näringsidkare.

5 Analys

Med referensramen som verktyg analyserar vi i detta kapitel vårt empiriska material. Med utgångspunkt i intervjuguiderna och den information som har erhållits vid intervjuerna har vi utfört analysen.

5.1 Förenklingar av redovisningsregler

Figur 3: Aktörers påverkan på redovisningens funktion.

Till följd av harmoniseringsarbeten påverkar de internationella normgivarna svensk lagstiftning och därmed de svenska företagen. Det internationella regelverket kan komma att

krocka med det svenska då de ej är utformade på samma sätt. Politikerna och näringslivet kan, beroende av sin ståndpunkt, förespråka antingen att de internationella reglerna skall få företräde före de svenska eller tvärtom. Vad som påverkar förenklingsprocessen kan ses ur olika perspektiv. Covaleski och Dirsmith menar att regelverket inom redovisning kan betraktas som ett sätt för regeringen att utöva kontroll över företagen och att redovisningen används för att förhindra en maktförskjutning mellan inblandade parter. Därav finns det en motsträvighet till förändringar inom redovisningen. Skatteverket å sin sida hävdar att utarbetningen av lagar och rekommendationer är avhängigt samhällets situation och vi anser att detta då skulle innebära att det är aktörerna i samhället som har skapat de komplexa regelverken. Alla aktörer, inklusive regeringen, konstaterar att det föreligger ett behov av förenklingar av redovisningsregelverken. Ur denna aspekt borde det ej föreligga någon konflikt mellan de olika aktörerna. Utifrån referensramen och empirin kan vi dock konstatera att denna förväntade samstämmighet ej föreligger. Genom vår analys vill vi se om förslagen verkligen upplevs som förbättringar och dessutom är tillräckliga för att tillgodose olika aktörers krav på förenklingar och vad orsaken är till den bristande överensstämmelsen.

5.1.1 Internationell påverkan

Representanterna för expertorganen Justitiedepartementet, BFN och Svenskt Näringsliv menar att förklaringen till det gränsvärde, 50/25/50, för kategorisering av företag som finns i propositionen är att det sker en anpassning till EU-värden. Det är i enlighet med EGs bolagsrätt som är ett sätt att påverka att samma regler skall gälla för samtliga medlemsländer, och genom en harmonisering av regler bidrar det bland annat till förbättrad konkurrens. Vi anser att det är viktigt att belysa nivån på gränsvärdet ur olika perspektiv. Som Svenskt Näringsliv påpekar kan det föreligga en risk att gränsvärdet påverkar de svenska företagens marknadsförutsättningar och att de därmed får det sämre ur ett konkurrensperspektiv om vi ej har samma indelning som övriga EU. Vi kan konstatera att här föreligger en konflikt mellan två påtryckningsorganisationer där å ena sidan Svenskt Näringsliv önskar en gräns som är i enlighet EU:s hösta tillåtna gränsvärden. FAR däremot vill ha en lägre nivå på gränsvärdet än det föreslagna. Motiveringen från staten är att en anpassning av nivån på gränsvärdet har skett med hänsyn till hur populationen av svenska företag ser ut. Vi kan notera att staten på detta sätt har valt att ej låta fler företag omfattas av lättnader. Det framförda argumentet om en

anpassning till svenska förhållanden ger staten en möjlighet att bevara den höga kvaliteten och omfattningen på de större företagens ekonomiska information vilket bör gagna företaget och dess externa intressenter. Årsredovisningen är ett sätt att tillhandahålla offentlig information vilket ter sig extra viktigt när det föreligger ett begränsat personligt ansvar för ägarna.

Vikten av att ha ett enhetligt regelverk för andra företag än de börsnoterade tycker vi ej är självklar. Denna åsikt framförs också av flera av våra respondenter, som menar att det endast är viktigt för noterade företag att ha enhetliga internationella standarder, detta på grund av behovet av jämförbarhet mellan dessa företag. Enligt fem av våra aktiebolags- och revisorsrespondenter är det för mindre aktiebolag ej lika viktigt att jämföras, ”*ett litet företag i Malmö jämförs inte med ett litet företag i Milano på något sätt*”¹⁸⁸. Revisorerna anser vidare att Sverige skall erbjuda enkla regler till de små företagen då våra små bolag är så oerhört små internationellt sett. Dessa åsikter överensstämmer med det arbete som BFN har valt att genomföra, där ingen hänsyn tas till de internationella standarderna för K1 och K2, det vill säga de minsta bolagen.

Dock anser vi att The Norwalk Agreement och IASBs samordningsförsök med ett anpassat regelverk för SMEs talar för att framtidens regelverk går mot en enda uppsättning av standarder för världens mindre och medelstora företag. SMEs utgör en betydande företagsgrupp inom EU eftersom 99 procent av alla företag tillhör denna grupp. Det kan därigenom tyda på att Sveriges förenklingsarbeten inom redovisning kommer att påverkas då Sverige, som Edenhammar och Hägg påtalar, ej kan agera som en isolerad nation eftersom svenska företag bedriver samarbete med företag i andra länder och internationaliseringen ökar. Vi anser att det föreligger en risk att regelverket återigen kan växa sig större om en internationell anpassning måste ske. En avvägning måste göras mellan att kunna tillämpa anpassade nationella regler eller att eventuellt få en bättre konkurrenssituation vid tillämpning av enhetliga internationella regler.

¹⁸⁸ Erlandsson, personlig intervju, 6 april 2006.

5.2 Redovisningsregelverket

5.2.1 Klassificering i nuvarande regelverk

Enligt det nya föreslagna gränsvärdet i propositionen kommer alla fem respondenter att klassificeras som ett mindre aktiebolag. Det finns dock en spridning bland våra fem aktiebolagsrespondenter i nuvarande regelverk där tre av dem är klassificerade som 10/24-bolag och två av dem som medelstora företag. Detta innebär att i dagsläget har aktiebolagen olika bestämmelser att följa. Det går att utläsa en skillnad mellan de tre minsta och de två lite större företagen i den meningen att de mindre är relativt nöjda med det nuvarande regelverket medan de andra anser att det är alldeles för stora krav på till exempel upplysningar i årsredovisningen. Representanterna för de minsta aktiebolagen tycker också att flera förbättringar har genomförts på senare år från till exempel Skatteverket. Ett exempel som de framför är möjligheten att lämna sin skattedeklaration via Internet.

5.2.2 Våra respondenters åsikter om nuvarande regelverk

Vi har kunnat notera en uppgivenhet hos vissa aktiebolagsrespondenter, att det trots en omfattande debatt ej har skett någon förändring. Ett aktuellt exempel på detta är att Skatteverkets senaste rapport om moms ej har lett till några faktiska förenklingsåtgärder för att förbättra för företagen. Svenska företag har hamnat på efterkälken beträffande ekonomisk tillväxt på grund av sin administrativa börda visar Svenskt Näringslivs rapport. Vad påtryckningsorganisationerna efterfrågar är konkreta åtgärder som hjälper företagen att minska arbetsbelastningen. Är bristen på redovisningsförenklningar ett resultat av att politik och företagande har svårt att kommunicera med varandra?

Vad våra respondenter från mindre aktiebolag anser är den tyngsta bördan i nuvarande regelverk varierar. Exempel på detta är att:

- årsredovisningen är tidskrävande att upprätta
- ej enhetliga regelverk finns för ekonomiska föreningar, stiftelser och aktiebolag
- det ej är tillåtet att dra av alla kostnader i rörelsen skattemässigt
- företagen skall inkassera personalens skatter och fastighetsskatt och således agera ”uppbördsmyndighet” åt staten
- momsregelverket är komplicerat
- statistiken på grund av EU-handel är omfattande
- rapporteringen med statistikuppgifter, till exempel avseende anställda är omfattande
- den totala administrativa bördan är tung

En aktiebolagsrespondent menar att det kanske ej klagas så mycket på just redovisningsreglerna. Han har svårt att se hur det skulle kunna gå att förenkla den löpande redovisningen och momsrapporteringen. Både respondenter från aktiebolagen och revisorerna nämner att regelverken avseende moms däremot är något som de anser är komplicerade. Den bild våra respondenter ger stämmer med Skatteverkets rapport, Krånglig moms – en företagsbroms?, där resultatet påvisar en komplicering och kostnadsökning för företagens momshantering. Våra respondenter efterfrågar förenklingar som direkt berör reglerna avseende moms. Då Skatteverkets rapport om moms endast utgör ett underlag för debatt, menar vi att utredningar återigen har genomförts men ingen konkret åtgärd har föreslagits.

Propositionen innehåller mer än ett gränsvärde då det finns en särskild gräns för när företagen skall lämna vissa personaluppgifter i årsredovisningen samt att ytterligare ett gränsvärde finns för de som får använda kontantmetoden. Även om detta är i specifika fall är det ej fullt ut den förenkling som det kan uppfattas som när vi läser huvuddragen i förslagen. Fem av åtta aktiebolags- och revisorsrespondenter anser att det går att ta bort personalrelaterade upplysningskrav i årsredovisningen, såsom sjukfrånvaro och antalet anställda fördelat på kvinnor och män, utan att förlora nödvändig ekonomisk information. *”...vem är det som använder den här statistiken eller siffrorna, är det någon som läser dem överhuvudtaget?”*¹⁸⁹. Svenskt Näringsliv anser också att det går att förenkla upplysningskraven, och värdet av informationen bör undersökas. Kravet på att lämna upplysningar avseende personal i årsredovisningen påverkas ej av förslagen och kommer således ej att innebära någon förenkling. Företagaren H. Fäldt och revisorn P. Kjellander har båda reagerat på varför

¹⁸⁹ Kjellander, personlig intervju, 10 april 2006.

upplysningar om revisionsarvode och anställda skall vara med i årsredovisningen. ”Jag tycker att det är fullständigt irrationella upplysningar i ett bolag hur många damer och herrar som är anställda till exempel och hur mycket revisorn har tagit ut i arvode”¹⁹⁰. De menar att revisionskostnaden är liten i förhållande till andra kostnader och ställer sig därför frågande till denna upplysningsplikt. Edenhammar och Hägg anser att balans- och resultaträkningen utgör information som gör att det går att uppnå jämförbarhet, medan tilläggsupplysningar försvårar jämförelsen.

När det gäller redovisningsregler anser revisorerna att det finns regler som många företag upplever är komplicerade och som borde kunna förenklas ytterligare. Främst är komplexiteten påtaglig i samband med bokslutsarbetet och revisorerna nämner reglerna avseende beräkning av lagervärde i tillverkande företag samt pågående arbete och däribland successiv vinstavräkning som exempel på detta. Ett av revisorernas önskemål om förenklingar finns med i BFNs allmänna råd K2 där redovisningen av koncernbidrag förändrats och nu skall redovisas i resultaträkningen för att tydliggöra hur kapitalöverföringen har ägt rum. Den löpande redovisningen menar revisorerna att många företag kan klara själv. Det stämmer ej överens med vad Stockholms Handelskammare anser och ej heller vad våra mindre aktiebolag tror att andra företag gör och klarar av beträffande redovisningsarbetet. J. Nilsson och Respondent A anser, precis som Stockholms Handelskammare, att redovisningen måste bli enklare så att företagarna känner att de bemästrar reglerna och kan göra sin egen redovisning. J. Nilsson anser vidare att det positiva med de krångliga reglerna är att de skapar mer arbete åt konsulterna. Revisorn J. Erlandsson menar att den rådande situationen för företagarna och revisorerna är att ”de ska vara bra på sitt och detta ger ju oss jobb desto mer komplext och svårt det är”¹⁹¹. Ur företagens kostnadsperspektiv bör det alltså vara bra med förenklingar, men komplexiteten i regelverken kommer revisorerna tillgodo då de har möjlighet att sälja mer konsulttjänster. K. Halvdansson ser det istället som en möjlighet att kunna hjälpa företagen med andra saker som de istället kan ha nytta av.

¹⁹⁰ Fäldt, personlig intervju, 19 april 2006.

¹⁹¹ Erlandsson, personlig intervju, 6 april 2006.

5.2.3 Överensstämmelse mellan föreslagna förenklingar och de förenklingar som respondenterna önskar

Vid genomgången av propositionen Förenklade redovisningsregler, m.m. samt BFNs allmänna råd för K2 kan vi notera att de till stor del utgörs av förenklingar vid själva upprättandet av årsredovisningen. C-G. Burén från Svenskt Näringsliv anser att det är viktigt att komma ihåg att se det ur företagets perspektiv och ha i åtanke att *”årsredovisningen som sådan är för dessa företag ofta ett rent åtagande med en produkt som inte läses av någon.”*¹⁹² Det är därmed svårt att värdera förenklingsförslagen. Detta påstående stöds av ett par av våra respondenter då de uppger att de i princip ej använder sin årsredovisning alls. *”Jag har ju ingen nytta med det, det är ingen som kommer att läsa det sen, men jag måste göra det för det står i lagen.”*¹⁹³ Den begränsning som vi anser uppstår om förslagen implementeras då årsredovisningen får en mer standardiserad uppställning kommer kanske ej ha någon betydelse då våra respondenter anser att den ej används.

Våra företrädare för aktiebolagen tycker att förslagen är bra men två respondenter påpekar dock att det finns detaljstyrning kvar som borde kunna plockas bort. Representanten för ett av våra aktiebolag som ingår i en koncern påpekar att det är positivt att ej behöva upprätta koncernredovisning med de nya reglerna. En nackdel som han framför är att alla bolag i en koncern måste tillämpa samma regelverk, detta kan bli extra arbete för mindre aktiebolag som ingår i en koncern med till exempel ett K3-bolag som moderbolag då det innebär en tillämpning av ett mer komplext regelverk. Svenskt Näringsliv är eniga med vår respondent och menar att kostnaden för företagen kommer att öka. Vi anser också att det ej är motiverat att företag som ingår i en koncern som är mycket mindre än moderföretaget skall använda ett regelverk som ej är anpassat efter deras verksamhet och resurser.

En av våra respondenter lyfter fram att det positiva med det nya allmänna rådet är att det nu finns samlat på ett ställe. Sammanföringen är BFNs mål och skall göra att det blir billigare och enklare för företagen. Ett exempel på förslag som upplevs som en förbättring är att reglerna avseende avskrivning blir enklare då det alltid skall vara en rak avskrivning över fem år. J. Hempel anser att det kan innebära att det blir billigare för många mindre företag som har

¹⁹² Burén, frågor via e-post, 26 april 2006.

¹⁹³ Respondent A, telefonintervju, 9 maj 2006.

lagt ut sin redovisning hos en redovisningskonsult. Revisorsrespondenterna tycker också att de föreslagna förenklingarna är bra och de argument som de framför som positiva är att gränsvärdena höjs för när ett företag kategoriseras som ett större företag. Revisorerna J. Erlandsson, K. Halvdansson samt Svenskt Näringslivs representant C-G. Burén påpekar att förslaget som förenklar avskrivningarna även tar bort fördelar som till exempel möjligheten att utnyttja överavskrivningar skattemässigt angående anläggningstillgångar. Revisorerna menar att kopplingen till skatt i övrigt vad gäller avskrivningar är positiv då de flesta företag ändå använder sig av regelverket på detta sätt i dag.

Expertorganens representanter påtalar alla att det kommer att bli en stor storleksspridning av aktiebolag i K2 då de flesta svenska aktiebolag kommer att ingå i denna kategori. S. Pärnhem, medger att dessa företags behov skiljer sig åt, men en avvägning måste göras då fler gränsvärden kan göra det svårare för företagen att tillämpa lagen. Skulle det ej finnas gränsvärden drabbas mindre bolag värre än vad som kan anses motiverat. Vi anser dock att med tanke på spännvidden av företag inom samma allmänna råd kan det, trots försök till lättnader, resultera i att det ej passar de allra minsta aktiebolagen. Svenskt Näringslivs representant anser att *”ur företagets synpunkt är då frågan hur man bäst utvärderar K2 i förhållande till nuvarande och förväntade egna verksamhetsförhållanden.”*¹⁹⁴ Vi undrar om företagen i denna kategori besitter den kunskap som behövs för att kunna göra denna avvägning? Med dagens regelverk kan ett mindre aktiebolag välja att följa Redovisningsrådet rekommendationer eller BFNs normer, vilket kan försämra möjligheten till jämförbarhet. Ur detta perspektiv innebär det nya regelverket ej någon förbättring då ett mindre aktiebolag kan välja att använda K2-rådet eller stanna kvar i nuvarande regelverk.

Sammanfattningsvis är det andra förenklingar representanterna för de mindre aktiebolagen efterfrågar utöver de lagda förslagen såsom:

- förenklad form på årsredovisningen
- minskade upplysningskrav i årsredovisningen
- kortare tid för arkivering av räkenskapsmaterial
- förändrade regler avseende sjukskrivning
- enklare momsregler

¹⁹⁴ Burén, frågor via e-post, 26 april 2006.

- mindre pappershantering
- enhetlighet i regelverket för olika företagsformer
- mindre statistisk rapportering

Något vi har upplevt hos alla aktiebolagsrespondenter är att de har svårt att i detalj föreslå ytterligare förenklingar inom redovisning även om alla välkomnar förenklingar. Sammantaget menar vi att de flesta av våra respondenter är ganska nöjda med de nuvarande regelverken men kan se möjlighet till ytterligare förenklingar. Dock får förenklingarna ej påverka den rättvisande bild som ett företags redovisning skall ge samt att syftet med redovisning försvinner om det blir för förenklat. Vi anser att det är viktigt att ha i åtanke vad syftet med redovisningen är. Uppfyller redovisningen ej de grundläggande kvalitativa egenskaperna finns risken att förtroendet för företagets redovisning försvinner. Svårigheten menar vi är att balansera mellan krav på förenklingar som företagen och andra ställer mot att redovisningen skall behålla sin tillförlitlighet för att till exempel kunna utgöra ett korrekt beskattningsunderlag för Skatteverket. Staten och övriga intressenter kan tillgodogöra sig av nyttan av den höga kvaliteten på redovisningen, men vi menar att det är företagen som får bekosta upprätthållandet av tillförlitligheten i redovisningen.

5.3 Redovisningens funktion

5.3.1 Redovisningens externa och interna användningsområde

Vi har funnit att samtliga aktiebolag använder redovisningen i internt syfte. De anser att redovisningen har betydelsen av ett instrument för kontroll och styrning och de tycker att det är viktigt att den är detaljerad och korrekt för att kunna visa företagets ekonomiska ställning. Trots att redovisningen tar tid från företagarnas huvudsakliga arbete som Stockholms Handelskammare och Svenskt Näringsliv påpekar, menar vi att det indikerar på att entreprenörer ej bara fokuserar på sin affärsidé utan även finner intresse och behov av att följa upp och styra företagets ekonomi och framtida utveckling.

Två respondenter anser att redovisningens syfte är att ge en rättvisande bild av företaget. Det perspektivet stämmer överens med vad som anges i den svenska lagstiftningen då god redovisningssed innefattar rättvisande bild. Fem av åtta respondenter från kategorierna mindre aktiebolag och revisorer uppger att redovisningen är till för intressenter. Vi kan konstatera att det delvis är kapitalmarknadsperspektivet som är det viktiga, som till exempel att J. Nilsson varje månad lämnar rapport till banken. Redovisningen behöver således vara tillförlitlig, både för internt bruk och externt för bolagets intressenter. I våra respondenters svar kan vi tyda att företagen använder den externa redovisningen som underlag för den interna redovisningen. Det är i överensstämmelse med Gröjer som menar att för små företag kan den interna redovisningen baseras på samma underlag som den externa.

Edenhammar och Hägg menar att intressenterna påverkas av företagets ekonomiska information och de blir därmed berörda av förändringar inom redovisningsområdet. Detta kan leda till att företagen ej kan tillgodogöra sig vissa förenklingar då intressenterna har krav på utformningen av redovisningen. Dock anser vi att de föreslagna förenklingarna ej ger upphov till någon sådan konflikt då 80 procent av respondenterna från aktiebolagen anser att deras intressenter ej kommer att ha några invändningar om deras redovisning skulle bli mindre informativ. Revisorsrespondenten J. Erlandsson påtalar att banken kan ha invändningar men *”så länge det finns revision så finns det någon att hänga i alla fall”*¹⁹⁵. Den uppgift revisionen har att kvalitetssäkra företagets redovisning förändras ej oavsett förenklingarnas omfattning. Däremot kan den bli viktigare vid en mindre informativ redovisning.

Aktiebolagsrespondenten H. Fäldt är av uppfattningen att årsredovisningen ej utgör någon större nytta i affärsrelationer. *”Det bästa är ju att ha en mera personlig kontakt med bolaget om det är stora ekonomiska risker.”*¹⁹⁶ Vi menar att personlig kontakt ger ej intressenter något skydd, men då kan, precis som respondenten nämner, garantier vara en lösning på detta. J. Erlandsson anser att det borde vara större skillnad i regelverket mellan stora och små företag. Ett större företag har vanligen fler intressenter som kan ställa krav på redovisningen och vi anser att då är behoven av redovisningen som ett informationssystem troligtvis större.

¹⁹⁵ Erlandsson, personlig intervju, 6 april 2006.

¹⁹⁶ Fäldt, personlig intervju, 19 april 2006.

Över hälften av aktiebolags- och revisorsrespondenterna anser att redovisningen också är till för Skatteverket, som underlag för korrekt beskattning. Vi anser att det tyder på att staten har lyckats förmedla budskapet att det är viktigt för företagen uppfylla kraven på redovisningen. Denna åsikt stöds av Smith som menar att ett av redovisningens syften är att den skall vara ett pålitligt underlag för beskattning.

5.3.2 Ekonomistyrning

Revisorsrespondenterna i vår undersökning anser ej att de mindre aktiebolagens ekonomistyrning blir påverkad av förenklade redovisningsregler då många av dem ej använder någon ekonomistyrning alls. Företagen använder, enligt revisorerna, likviditeten som ett mått på hur framgångsrikt deras företag är. Dock kan vi konstatera att våra aktiebolagsrespondenter är mer måna om sin interna redovisning än vad revisorerna anser att mindre företag generellt sett är.

Respondenterna från de mindre aktiebolagen har samma åsikter som revisorerna om att eventuella förenklingar ej försämrar deras ekonomistyrning men dock ej av samma anledning. De menar att de istället kommer att fortsätta att ha sin interna redovisning detaljerad oavsett hur de behöver upprätta redovisningen externt. Samtliga aktiebolagsrespondenter anser att det är företagen själva som bestämmer hur detaljerad redovisningen skall vara. Anmärkningsvärt är dock att aktiebolagsrespondenterna menar att generellt sett använder ej andra små företag sig av sin redovisning. Vi upplever att dessa åsikter är motsägelsefulla och ställer oss frågan, vem har förmedlat denna bild? Det här kan påverka hur lagstiftare och normgivarna resonerar inför framtida arbetsinsatser och beslut då näringslivets handlingssätt och utveckling har betydelse för utformningen av lagar och regler.

Enligt C-G. Burén är det ej tydligt vilken inverkan årsredovisningen har för ett företags ekonomistyrning. *"Kravet på kvalitet i redovisningen bör därför balanseras mellan att undvika å ena sidan att risken för obestånd och betalningsinställelse inte uppmärksammas och å andra sidan att av lagstiftaren ej avsedda skattemässiga konsolideringsmöjligheter*

(undervärdering av tillgångar/övertvärdering av skulder) uppkommer".¹⁹⁷ Om företaget ej beaktar, till exempel försiktighetsprincipen, anser vi att det kan få till följd att den rättvisande bilden av företags redovisning kan komma att påverkas. Det kan även inverka på företags egen styrning då vi vet att aktiebolagsrespondenterna använder redovisningen som underlag för uppföljning och kontroll. Vi menar att det uppkommer en risk att ej upptäcka felaktigheter i redovisningen som kan leda till obestånd om redovisningen ej innehåller uppgifter som är nödvändiga för att varna för eventuella ekonomiska svårigheter. Det är därför viktigt att lagstiftarna och normgivarna är medvetna om denna balansgång när de utarbetar regelverken. De föreslag som är aktuella anser vi ej påverkar redovisningen i den omfattningen att någon risk för att ej upptäcka obeståndssituationer uppkommer.

Det finns en fara för att påtryckningsorganisationerna för förenklingar kan bidra till att förstöra den ekonomiska stadgan i redovisningen genom att vilja förenkla för mycket. Överlevnad blir då ej att endast behöva hävda sig på marknaden utan också om redovisningens tillförlitlighet. Vi kan konstatera att företagen har insett betydelsen av god ekonomistyrning och att redovisningen är en viktig del i denna, och oberoende av hur mycket som förenklas kommer företagen ej att påverkas internt av denna avskalning av information. Vi kan alltså se en skillnad på vad redovisningen betyder för aktiebolagsrespondenterna internt respektive externt. Företagen är motiverade att ha en detaljerad redovisning då det internt hjälper dem att styra företaget.

5.3.3 Revision

Sverige är ett av få länder i EU som fortfarande har kvar revisionsplikten för mindre aktiebolag. Det råder skilda åsikter hos våra respondenter om det kommer att bli en förenklad revision till följd av förenklingarna på redovisningsområdet. Majoriteten av respondenterna för mindre aktiebolag tror ej att revisionen kommer att bli enklare vid en förenklad redovisning utan snarare ännu mer omfattande än idag. Argumenten för detta är bland annat att det blir svårare för revisorn att fullgöra sina obligatoriska moment i samband med revisionen när redovisningen ej är lika detaljerad. Enligt Aktiebolagslagen skall granskningen genomföras i enlighet med god revisions sed vilket innebär att oavsett detaljeringsgrad måste

¹⁹⁷ Burén, frågor via e-post, 26 april 2006.

revisorn genomföra revisionen på ett sätt som säkerställer kvaliteten och trovärdigheten. Detta kan resultera i att revisionen blir dyrare och kan därmed utgöra ännu en börda för dessa företag.

Svenskt Näringslivs representant anser att revisionen borde bli enklare men att flera faktorer påverkar, bland annat om det blir en strikt tillämpning av det allmänna rådet, vilket kan kräva en större revisionsinsats. Revisorerna är överens om att förenklingarna bör leda till en förenklad revision. Dock påpekar J. Erlandsson att det blir ytterst marginellt då samma moment som tidigare skall genomföras. Han menar att i vissa specifika fall såsom vid förenkling av regelverket för egentillverkade varor kan revisionen underlättas. De andra två revisorerna är övertygade om förenklad redovisning leder till förenklad revision. Revisionen kan anses utgöra en vedertagen institution och etablerad metod i samhället och fungerar därmed som en kvalitetsstämpel och som ett skydd för bland annat företagets borgenärer.

5.4 Påverkan på förenklingsprocessen

5.4.1 Är samverkan mellan aktörerna nödvändig för en lyckad förenklingsprocess?

Med tanke på att de föreslagna förenklingarna ej är så omfattande anser vi att för att åstadkomma förenklingar som är relevanta och utgör en lättnad för företagen bör förenklingarna vara förankrade hos företagen och intressenterna. Edenhammar och Hägg menar att normgivarna skall ifrågasätta regelverkens utformning. Vi anser att ett sätt kan vara att utföra noggranna konsekvensanalyser och på det viset säkerställa att framtida förändringar och förenklingar även är i mindre aktiebolags intresse. Företagens behov av redovisning och revision samt att uppgifter skall delges det allmänna och övriga intressenter anser vi är det primära perspektivet att ta hänsyn till vid utvärdering av hur regelverket för redovisning skall utformas. Det är därför mindre viktigt vad de som utövar påtryck på staten och normgivarna anser vara relevant, då det är det faktiska behovet hos aktörerna som måste få uppmärksamhet. Ett hinder mot framtida förenklingar är om staten använder redovisningen för att bibehålla maktrelationerna.

6 Avslutande diskussion

I vårt avslutande kapitel presenterar vi uppsatsens slutsatser och förslag på fortsatt forskning.

6.1 Slutsatser

Utifrån våra genomförda intervjuer med representanter från våra olika aktörer kan vi urskilja olika ståndpunkter och perspektiv om studiens problemområde och vi har således följande slutsatser att presentera:

- *Förslagen innebär ej så stora förändringar som lagstiftarna och normgivarna vill gesken av*

Regeringen anser att förslagen i propositionen Förenklade redovisningsregler, m.m. är banbrytande. Efter att ha studerat propositionen och BFNs allmänna råd K2-mindre aktiebolag menar vi att förslagen ej medför radikala förändringar för de mindre aktiebolagen. Merparten av förändringarna avser utformningen av årsredovisningen och då det är ett dokument som endast upprättas en gång per år påverkar det ej företagets arbetsbörda i den grad som respondenterna efterfrågar. Den löpande bokföringen behandlas endast marginellt i propositionen. Vår undersökning indikerar att de företag som i dag är medelstora kommer att uppleva större lättnader än de företag som är mindre i dagens lagstiftning då de bland annat undgår kravet att upprätta koncernredovisning och finansieringsanalys. Förenklingsförslagen kan tyda på att staten ej vill tillåta genomgripande förändringar av redovisningen.

- *Mindre aktiebolag och revisorer har svårt att precisera vilka förenklingar de vill ha inom redovisning*

Våra respondenter välkomnar förslagen om förenklingar men har svårt att ge ytterligare exempel på förenklingar inom redovisning som skulle underlätta för mindre aktiebolag. En anledning kan vara att de respondenter som vi har intervjuat alla är måna om att bevara den höga kvaliteten på redovisningen och därmed ej vill se att trovärdigheten i redovisningen förenklas bort. Vi kan konstatera att den bild som förmedlas i debatten om att alla företag kräver förenklingar inom redovisning ej stämmer med de svar vi har fått från våra respondenter. Vi anser ej att förenklingar alltid är den konkurrensfördel som det framförs då redovisningen är väsentlig och en viktig stöttepelare för både företaget själv men även för näringslivet och den ekonomiska utvecklingen. Det kan ifrågasättas huruvida någon av aktörerna i förenklingsprocessen verkligen har tagit reda på vad de mindre företagen bäst behöver för att överleva?

- *Respondenterna efterfrågar andra förenklingar än förslagen i regeringens proposition och BFNs allmänna råd*

Vi saknar en samstämmighet i det som företagen och revisorerna efterfrågar och vad förslagen innehåller. Vi har noterat att flera av respondenterna framför att momsens område som de vill skall förenklas. Vi anser att en lättning av företagets totala statistik- och uppgiftsskyldighet skulle underlätta den administrativa bördan. Vår slutsats är att förenklingar inom dessa områden skulle, till skillnad från propositionen, påverka deras dagliga arbetsbörda.

- *Upplyningskraven i årsredovisningen upplevs som icke meningsfulla*

Samtliga respondenter anser att förslagen avseende förenklingar i årsredovisningen är bra, men de anser dock att förenklingar avseende upplyningskraven skulle ha varit mer omfattande då uppgifter avseende personalen upplevs som onödiga i detta sammanhang. Då förslagen ej är omfattande är det respondenternas och vår uppfattning att informationen ej kommer att påverka externa intressenters krav på upplysningar. Vi är av uppfattningen att det är viktigt att det förs en diskussion om vem informationen är till för, detta för att undvika en onödig börda för företagen. Kostnaden för att tillhandahålla informationen bör ställas mot

nyttan av den. Dock anser vi att det är angeläget att vara uppmärksam så att den svenska traditionen av transparens i redovisningen ej förloras.

- *Förslagen innehåller även nya begränsningar för företagen*

Vi instämmer med respondenterna att förslagen även innefattar försämringar. Ett exempel är att alla bolag i en koncern måste tillämpa samma råd oavsett företagsstorlek. Förenklingarna tar även bort möjligheter som finns i dag såsom överavskrivningar samt möjlighet att välja utformning av årsredovisningen. Om företagen väljer att använda det allmänna rådet kan det medföra en begränsning då rådet måste tillämpas i sin helhet.

- *Det finns en gräns för hur mycket det går att förenkla redovisningen*

Ett av de argument som har framförts av våra respondenter mot att förenkla för mycket är risken för att obeståndssituationer ej kommer att upptäckas. Vi menar att det kan föreligga en fara för detta i de företag som ej kommer att upprätthålla en detaljerad redovisning om kraven på redovisningen minskar. För aktiebolag som är intresserade och har behov av sin redovisning, som våra respondenter är, upplever vi ej att denna risk skulle öka med ytterligare förenklingar inom redovisning. Vi anser också att så länge företaget revideras minskar risken för att obeståndssituationer ej upptäcks i tid. Det är vår slutsats att de förslag som presenterats ej kommer att påverka företagets redovisning i den omfattningen att kvaliteten försämras.

- *Redovisningen utgör ett viktigt styrinstrument för de mindre aktiebolagen*

Alla aktiebolagsrespondenter anser att redovisningen utgör ett viktigt styrinstrument. Oavsett hur den externa redovisningen kommer att förändras kommer samtliga att behålla en detaljerad redovisning internt då de anser att det är väsentligt för deras möjligheter till uppföljning, kontroll och utveckling av företaget. Vår slutsats är att redovisningen är ett viktigt stöd för företagen i deras verksamhet och de sätter värde på en detaljerad redovisning.

- *Motsättningar mellan vad de mindre aktiebolagen gör och vad de anser generellt om mindre företag*

Vi har noterat att det finns motsättningar i aktiebolagsrespondenternas åsikter om vilka företag som har nytta av sin redovisning. De påtalar att de själva har nytta av sin detaljerade redovisning, men menar att andra mindre företag ej använder sin redovisning för internt bruk och således ej har behov av en detaljerad redovisning. Även revisorerna framför dessa åsikter. Vi menar att detta indikerar att de organisationer som förespråkar förenklingar kan ha en felaktig bild av redovisningens betydelse för mindre företag. Detta kan resultera i bristande överensstämmelse mellan skaparna av och användarna av regelverken om de ej anpassas efter hur verkligheten ser ut eller har en klar vision om hur den borde se ut och vi menar att det är kanske en av anledningarna till att förenklingsförslagen ej är mer revolutionerande.

- *Majoriteten av våra aktiebolags- och revisorsrespondenter anser att en av redovisningens funktioner är att utgöra ett underlag för beskattning*

Vår slutsats är att en av redovisningens viktigaste funktioner, förutom att vara en intern styrfunktion, är att den skall utgöra grund för beskattning av företagen. Vi har konstaterat att respondenterna anser att det är viktigt att redovisningen även i sin legala funktion uppfyller de kvalitativa egenskaper som ställs på den för att kunna vara ett trovärdigt underlag för Skatteverket. Staten har fördel av att företagens redovisning är enhetlig och tillförlitlig då det underlättar deras arbetsinsats och kontroll. Det är producenterna av redovisningen som bär kostnaden för att kvalitetssäkra den, men det är främst staten, förutom företaget själv, som tillgodosör sig av nyttan.

- *Förenklad redovisning behöver ej nödvändigtvis leda till förenklad revision*

Vi har kunnat notera att det råder motstridiga åsikter om revisionen blir enklare vid ett genomförande av förenklingsförslagen inom redovisning. De respondenter som tror att revisionen förblir oförändrad eller mer omfattande anser att revisorn måste fullgöra sina förpliktelser, oavsett hur redovisningen är upprättad. Vi menar, i enlighet med respondenterna, att en möjlig konsekvens är att konsultationstjänsterna kommer att minska vid föreslagna förenklade redovisningsregler medan revisionen som sådan i princip kommer att vara oförändrad. Våra aktiebolagsrespondenter uppskattar en tillförlitlig redovisning för att

främst uppnå en god intern kontroll. Revisionen kan utgöra ett stöd för företagen i detta arbete.

Sammanfattningsvis förefaller intressenterna till redovisningsförenklingarna ha olika visioner om hur redovisningen bör utformas. Eventuella motsättningar mellan aktörerna kan förstärkas om någon grupp blir påverkad av internationella influenser. Påverkan kan till exempel omfatta åsikter om nivån på gränsvärden samt vilka uppgifter företagen skall lämna. Det är vår slutsats att i nuläget råder en asymmetri beträffande vad påtryckningsorganisationer, företag och staten vill uppnå. Vi anser att de föreslagna förenklingarna ej kommer att påverka företagets redovisning i någon större omfattning. Vill lagstiftarna och normgivarna att det skall bli enklare för företagen bör andra förslag läggas fram. Företagen värdesätter en detaljerad redovisning och via den en god ekonomistyrning. En aspekt på företagandet och dess regelverk är att kostnaden för redovisning och revision är ett pris företagen får betala för att driva verksamhet. I paritet med detta är kanske uppgiftslämnandet också ett pris för att få bedriva verksamhet.

6.2 Förslag på fortsatt forskning

Då vi har kunnat konstatera hur komplext förenklingsarbetet är hade det varit intressant att undersöka det ur ett internationellt perspektiv. Genom att studera några olika länders regelsystem för SMEs och därmed kunna jämföra företag i olika länder och deras förutsättningar inför och behov av en eventuell konvergering av internationella redovisningsstandarder. En annan utgångspunkt vore att jämföra hur bördan av redovisningsregelverken uppfattas av aktörerna i andra länder, till exempel de nordiska länderna. Det skulle dessutom vara en intressant utvidgning av vårt problemkomplex att intervjua ytterligare intressenter till redovisningen såsom Skatteverket och redovisningskonsulter eller att genomföra en enkätundersökning av mindre aktiebolag för att få ett mer omfattande empiriunderlag.

Källförteckning

Publicerade källor

Aktiebolagslagen (2005:551).

Alvesson, Mats & Sköldberg, Kaj (1994) *Tolkning och reflektion* Studentlitteratur.

Andersen, Ib (1998) *Den uppenbara verkligheten Val av samhällsvetenskaplig metod* Studentlitteratur.

Andersson, Mats & Hansson, Anna (2006) *Krånglig moms – en företagsbroms?* Skatteverket.

Artsberg, Kristina (2005) *Redovisningsteori -policy och -praxis* Liber Ekonomi.

Bell, Emma & Bryman, Allan (2005) *Företagsekonomiska forskningsmetoder* Liber.

Bodström, Thomas & Lofstrand, Johan & Stafilidis, Tasso & Johansson, Mikael (2006) "Debatt: En miljon företag får enklare regler". *Affärsvärlden*, 1 mars 2006.

Bokföringslagen (1999:1078).

Bokföringsnämnden (2006) *Bokföringsnämndens allmänna råd K2 – mindre aktiebolag utkast* Bokföringsnämnden.

Brännström, Dan "Revisorn gör stor nytta – även i små bolag!", *Balans*, nr. 4, 2005.

Covaleski, Mark A. & Dirsmith, Mark W. (1991) "The Management of Legitimacy and Politics in Public Sector Administration". *Journal of Accounting and Public Policy*, Summer 1991, Vol. 10, Iss. 2, pg. 135–156.

Dahmström, Karin (1996) *Från datainsamling till rapport* Studentlitteratur.

Edenhammar, Hans & Hägg, Ingemund (1997) *Makten över redovisningen* SNS Förlag.

Ehlin, Åsa (2005) "Revision kan alltid göras på ett enkelt sätt i företag med enkel redovisning". *Balans*, nr. 11, november, 2005.

Ehlin, Åsa & Halling, Pernilla & Precht, Elisabeth (2006) "Hur är det att vara entreprenör i Sverige idag". *Balans*, nr. 1, januari, 2006.

EG-Kommissionens rekommendation 2003/361/EG.

EGs fjärde bolagsrättsliga direktiv 78/660/EEG.

EGs sjunde bolagsrättsliga direktiv 83/349/EEG.

Europaparlamentets och Rådets förordning (EG) nr. 1606/2002.

FARs Samlingsvolym 2005 del 2 (2004) FAR Förlag.

- Finansdepartementet/Fi 2004:19 Utredningen om sambandet mellan redovisning och beskattning.
- Förordning 1998:1820.
- Gröjer, Jan-Erik (1983) *Grundläggande redovisningsteori* Studentlitteratur.
- Halvorsen, Knut (1992) *Samhällsvetenskaplig metod* Studentlitteratur.
- Hedström, Jens (2006) Informationsutbyte mellan myndigheter eller dubbelarbete för företagen Näringslivets Regelnämnd.
- Holme, Idar Magne & Solvang, Bernt Krohn (1997) *Forskningsmetodik Om kvalitativa och kvantitativa metoder* Studentlitteratur.
- Hultgren, Maria (2004) ”Inför kostnadstak för lagar och regler”. *Svenskt Näringsliv*, 30 januari 2004.
- Inkomstskattelagen (1999:1229).
- Jacobsen, Dag Ingvar (2002) *Vad, hur och varför? Om metodval i företagsekonomi och andra samhällsvetenskapliga ämnen* Studentlitteratur.
- Justitiedepartementets promemoria (2004) *Förenklade redovisningsregler m.m.* Justitiedepartementet.
- Lantz, Annika (1993) *Intervjumetodik* Studentlitteratur.
- Lekvall, Per & Wahlbin, Clas (2001) *Information för marknadsföringsbeslut* IHM Förlag.
- Lodin, Sven-Olof & Lindencrona Gustaf & Melz, Peter & Silfverberg, Christer (2005) *Inkomstskatt* Studentlitteratur
- Lundahl, Ulf & Skärvad, Per-Hugo (1999) *Utredningsmetodik för samhällsvetare och ekonomer* Studentlitteratur.
- Moberg, Krister (2003) *Bolagsrevisorn, Oberoende – Ansvar – Sekretess* Norstedts Juridik.
- Nilsson, Stellan (2002) *Redovisningens normer och normbildare* Studentlitteratur.
- Pettersson, Gertrud (1997) *Att skriva rapporter* Ekonomihögskolan vid Lunds universitet.
- Precht, Elisabeth (2006) ”Förenklingar för mindre företag”. *Balans*, nr 4, april 2006.
- Prop. 2005/06:116 ”Förenklade redovisningsregler, m. m.”.
- Prop. 2005/06:174 ”Förenklade skatteregler med anledning av ny redovisningslagstiftning”.
- Regeringen (2004), *Regeringens skrivelse 2004/05:48*.
- Regeringen (2005) *Regeringens skrivelse 2005/06:49*.
- Rienecker, Lotte & Stray Jörgensen, Peter (2004) *Att skriva en bra uppsats* Liber.
- Rådets direktiv 2003/38/EG.
- Silverman, David (1993) *Interpreting Qualitative Data: Methods for Analysing Talk, Text and Interaction* SAGE Publications.

- Skatteverket (2005) *Handledning för sambandet mellan redovisning och beskattning*
Skatteverket.
- Smiciklas, Martin (2000) *Associationsrättens grunder - Bolag, föreningar och stiftelser*
Studentlitteratur.
- Thorell, Per & Norberg, Claes (2005) *Revisionsplikten i små aktiebolag* Svenskt Näringsliv.
- The World Bank (2005) *Doing Business in 2005 – Removing Obstacles to Growth* The World
Bank.
- Östros, Thomas & Wahlén, Gunilla & Saarinen, Ingegerd (2006) ”Vi prioriterar redan
regelförenklingar”. *Dagens Industri*, 13 februari 2006.

Muntliga källor

- Alm, Bengt, företagare, Basi Instrument AB. Personlig intervju den 11 april 2006.
- Erlandsson, Johan, godkänd revisor, Lindebergs Grant Thornton AB. Personlig intervju den 6
april 2006.
- Fäldt, Håkan, företagare, Pro Novum i Skåne AB. Personlig intervju den 19 april 2006.
- Halvdansson, Kristina, auktoriserad revisor, Lindebergs Grant Thornton AB. Telefonintervju
den 6 april 2006.
- Hempel, Jan, ekonomiansvarig, Svensk Raps AB. Telefonintervju den 10 april 2006.
- Kjellander, Per, godkänd revisor, Ernst & Young AB. Personlig intervju den 10 april 2006.
- Nilsson, Johan, företagare, Malmö Magasinet AB. Personlig intervju den 11 april 2006.
- Respondent A, ekonomiansvarig, Presentex AB. Telefonintervju den 9 maj 2006.

Elektroniska källor

- Basi Instrument, <http://www.basi.se>, 11 april 2006.
- Bokföringsnämnden, <http://www.bfn.se>, 12 april och 11 maj 2006.
- Bokföringsnämnden, *Aktuellt/Nyheter*, <http://www.bfn.se/bfn/aktuellt.asp>, 29 mars 2006.
- Bokföringsnämnden (2005) *Förenklingsförslag för mindre aktiebolag*,
http://www.bfn.se/bfn/rapport_k2_bil3.pdf, 17 maj 2006.

Bokföringsnämnden, *Konsekvensanalys*,

http://www.bfn.se/bfn/Konsekvensanalys%20_K2.pdf, 29 mars 2006.

Bokföringsnämnden (2006) *Remiss av förslag till allmänt råd om årsredovisning för mindre aktiebolag (del av K2)*, http://www.bfn.se/bfn/Remissbrev%20_K2.pdf, 29 mars 2006.

Bokföringsnämnden (2004) *Ändrad inriktning på normgivningsarbetet*,

http://www.bfn.se/bfn/nyhetsmeddelande_lang.pdf, 29 mars 2006.

EU (2005) *En modern politik för små och medelstora företag*,

<http://europa.eu.int/scadplus/leg/sv/lvb/n26106.htm>, 29 mars 2006.

EU, http://ec.europa.eu/internal_market/company/index_en.htm, 24 maj 2006.

Ernst & Young, <http://www.ey.com/se>, 6 april 2006.

FAR, <http://www.far.se>, 24 mars, 7 april och 16 maj 2006.

FAR, *Promemorian om förenklade redovisningsregler, m.m.* (2005),

<http://www.far.se/doc/förenklade%20redovreg%20brev.doc>, 26 maj 2006.

International Accounting Standards Board (2006) *Accounting Standards for Small and Medium-sized Entities (SMEs)*,

http://www.iasb.org/current/active_projects.asp?showPageContent=no&xml=16_33_116_30102003.htm, 29 mars 2006.

International Accounting Standards Board (2002) *FASB and IASB Agree to Work Together toward Convergence of Global Accounting Standards*,

<http://www.iasb.org/docs/press/2002pr15.pdf>, 19 maj 2006.

Lindebergs Grant Thornton, <http://www.lindebergs.se>, 7 april 2006.

Malmö Magasinet, <http://www.malmomagasinet.com>, 21 april 2006.

Näringslivets Regelnämnd (2006), *NNR nyheter*,

http://www.nnr.se/pdf/nnrnyhetsbrev_12006.pdf, 18 april 2006

Presentex, <http://www.presentex.se>, 21 april 2006.

Redovisningsrådet, <http://www.redovisningsradet.se>, 11 maj 2006.

Redovisningsrådet, *Redovisningsrådets verksamhet*, <http://www.redovisningsradet.se/redoversksam.html>, 11 maj 2006.

Regeringen, <http://www.regeringen.se>, 24 mars och 19 april 2006.

Regeringen, *Justitiedepartementets organisation*, <http://www.regeringen.se/sb/d/2378>, 12 april 2006.

Regeringen, *Regelförbättring*, <http://www.sweden.gov.se/sb/d/5720>, 1 maj 2006.

Statistiska Centralbyrån (2005) *Företagsregister*, <http://www.scb.se/templates/Listning1>, 12 maj 2006.

Statistiska Centralbyrån (2005) *Företagsregister*,
http://www.scb.se/templates/Standard___34546.asp, 12 maj 2006.

Skatteverket, <http://www.skatteverket.se>, 13 april 2006, 19 april, 7 maj.

Svenskt Näringsliv, <http://www.svensktnaringsliv.se>, 12 april 2006.

Svenskt Näringsliv (2005) *Remissyttrande Promemoria Förenklade redovisningsregler, m.m.*,
[http://sn.svensktnaringsliv.se/SN/Remiss.nsf/AutonomyRemiss/b3414e8f3f2a167ac1256f5b00531cce/\\$FILE/YTT2004%2D321.pdf](http://sn.svensktnaringsliv.se/SN/Remiss.nsf/AutonomyRemiss/b3414e8f3f2a167ac1256f5b00531cce/$FILE/YTT2004%2D321.pdf), 17 maj 2006.

Svenskt Näringsliv (2006), *Remissyttrande*,
[http://sn.svensktnaringsliv.se/sn/remiss.nsf/wdatum/C20BF7E6318287E2C125713700397D08/\\$File/YTT2006-064.pdf](http://sn.svensktnaringsliv.se/sn/remiss.nsf/wdatum/C20BF7E6318287E2C125713700397D08/$File/YTT2006-064.pdf), 12 maj 2006.

Övriga källor

Albanese, Maria, Bokföringsnämnden. Utfrågning via e-post den 13 april 2006.

Burén, Carl-Gustaf, Svenskt Näringsliv. Utfrågning via e-post den 26 april 2006.

Pärnhem, Stefan, Justitiedepartementet. Utfrågning via e-post den 12 april 2006.

Företagsinterna källor

Årsredovisning Pro Novum i Skåne AB 2005.

Bilaga 1: Intervjuguide Bokföringsnämnden

1. Vad anser Ni om/vad är orsaken till den valda nivån på gränsvärde, 50/25/50, som läggs fram i Regeringens proposition Förenklade redovisningsregler m.m. för kategorisering av företag?
2. Hur ser strukturen ut bland svenska aktiebolag? Kommer det inte att bli en stor spridning i storlek på företag i gruppen K2, mellan de allra minsta samt de som kommer att ligga på gränsen till K3, behoven skiljer sig åt beroende på företagsstorlek?
3. Vi har fått uppfattningen att det pågår flera arbeten parallellt när det gäller förenklingar för företagen (t.ex. inväntar Ni SamRoB-utredningen). Anser Ni att detta kan påverka effektiviteten i förändringsarbetet?
4. Är det viktigt att Sveriges redovisningsstandarder överensstämmer med de internationella standarderna? Blir det problematiskt med olika gränsvärden?

Bilaga 2: Intervjuguide FAR

1. Berätta vad du arbetar med och din erfarenhet i yrket.
2. Redovisningsreglerna för mindre företag har blivit komplexa, hur tycker du att redovisningsreglerna upplevs av mindre aktiebolag idag?
3. Vilken funktion anser du att redovisningen fyller?
4. Hur arbetar FARs förenklingskommitté?
5. På vilket sätt anser du att reglerna behöver förenklas och/eller förändras för mindre aktiebolag?
6. Upplever du en samstämmighet bland revisorer, redovisningskonsulter och företag avseende vilka förenklingar man vill åstadkomma?
7. Anser du att det alltid är positivt med förenklingar inom redovisning?
8. De föreslagna förenklingarna i propositionen ”Förenklade redovisningsregler, m. m.” och BFNs utkast till allmänt råd för K2 – mindre aktiebolag, är de i enlighet med din uppfattning om vilka förenklingar och förändringar som borde genomföras?
9. Om ej, vad borde förenklas och vad återstår i sådana fall av förenklingsarbetet?
10. Hur skulle du beskriva den nuvarande situationen när det gäller förenklingsarbetet för svenska företag? Anser du att det föreligger en ”krock” mellan arbetet med IFRS-light (IASBs arbete med SMEs) och det svenska förenklingsarbetet?
11. Ett syfte med förändringsarbetet är att minimera den administrativa kostnaden för företagen. Vem har mest att förlora om informationen från företagen blir förkortad och mindre innehållsrik på grund av förenklingarna?
12. Inom vilket område ser du möjligheter till förenklingar utan att förlora nödvändig ekonomisk information?
13. Hur anser du att de föreslagna förenklingarna påverkar ekonomistyrningen i företagen?
14. Är det viktigt att Sveriges redovisningsstandarder överensstämmer med de internationella standarderna? Blir det problematiskt med olika gränsvärden?
15. Finansdepartementet har tagit fram en proposition avseende förenklade skatteregler, och dessa förändringar är tillämpliga för enskilda näringsidkare. Anser du att dessa förslag även skulle kunna vara tillämpliga på mindre aktiebolag?
16. Om företagen får en förenklad redovisning tror du att det kommer att leda till en förenklad revision?
17. Har Du något att tillägga som vi har glömt att fråga om?
18. Får vi lov att återkomma om vi har någon ytterligare fråga?

Bilaga 3: Intervjuguide Justitiedepartementet

1. Vi har uppfattat att förändringen av gränsvärde bygger på EU-direktiv men vad är orsaken till den valda nivån på gränsvärde, 50/25/50, som läggs fram i Regeringens proposition Förenklade redovisningsregler m.m. för kategorisering av företag?
2. Hur ser strukturen ut bland svenska aktiebolag? Kommer det inte att bli en stor spridning i storlek på företag under gränsvärdet, behoven kan skilja sig åt beroende på företagsstorlek?
3. Vi har fått uppfattningen att det pågår flera arbeten parallellt när det gäller förenklingar gällande redovisning för företagen. Anser Ni att detta kan påverka effektiviteten i förändringsarbetet?
4. Är det viktigt att Sveriges redovisningsstandarder överensstämmer med de internationella standarderna? Blir det problematiskt med olika gränsvärden?
5. Förslagen i propositionen Förenklade redovisningsregler m.m. behandlar främst boksluts- och årsredovisningsarbetet, pågår det något arbete för att genomföra ytterligare förenklingar för de svenska företagen gällande deras redovisning?

Bilaga 4: Intervjuguide mindre aktiebolag

1. Är du insatt i debatten om förenklingar och förändringar av redovisningsregler för mindre företag?
2. Hur upplever du gällande regelverk avseende redovisning och skatt?
3. Om du tänker på din situation idag, vad anser du är den tyngsta bördan som borde kunna förenklas/förändras?
4. Vad tror du är anledningen till det arbete som nu pågår beträffande förenklingar/förändringar av regelverk?
5. Vilken funktion anser du att redovisningen fyller?
6. Anser du att det alltid är positivt med förenklingar inom redovisning?
7. De föreslagna förenklingarna i propositionen ”Förenklade redovisningsregler, m. m.” och BFNs utkast till allmänt råd för K2 – mindre aktiebolag , är de i enlighet med din uppfattning om vilka förenklingar och förändringar som borde genomföras?
8. Om ej, vad borde förenklas/förändras?
9. Är det viktigt att Sveriges redovisningsstandarder överensstämmer med de internationella standarderna?
10. Ett syfte med förändringsarbetet är att minimera den administrativa kostnaden för företagen. Vem har mest att förlora om informationen från företagen blir förkortad och mindre innehållsrik på grund av förenklingarna?
11. Tror du att någon av dina intressenter kommer att ha invändningar om informationen från ditt företag blir mindre innehållsrik på grund av förenklingarna?
12. Inom vilket område ser du möjligheter till förenklingar utan att förlora nödvändig ekonomisk information?
13. Finansdepartementet har tagit fram en proposition avseende förenklade skatteregler, och dessa förändringar är tillämpliga för enskilda näringsidkare. Anser du att dessa förslag även skulle kunna vara tillämpliga på mindre aktiebolag?
14. Ser du en risk att få en sämre ekonomisk styrning om din redovisning inte blir lika detaljerad och informativ?
15. Om företagen får en förenklad redovisning tror du att det kommer att leda till en förenklad revision?
16. Har Du något att tillägga som vi har glömt att fråga om?
17. Får vi lov att återkomma om vi har någon ytterligare fråga?

Bilaga 5: Intervjuguide revisorer

1. Berätta vad du arbetar med och din erfarenhet i yrket.
2. Redovisningsreglerna för mindre företag har blivit komplexa, hur tycker du att redovisningsreglerna upplevs av mindre aktiebolag idag?
3. Vilken funktion anser du att redovisningen fyller?
4. På vilket sätt anser du att reglerna behöver förenklas och/eller förändras för mindre aktiebolag?
5. Upplever du en samstämmighet bland revisorer, redovisningskonsulter och företag avseende vilka förenklingar man vill åstadkomma?
6. Anser du att det alltid är positivt med förenklingar inom redovisning?
7. De föreslagna förenklingarna i propositionen ”Förenklade redovisningsregler, m. m.” och BFNs utkast till allmänt råd för K2 – mindre aktiebolag , är de i enlighet med din uppfattning om vilka förenklingar och förändringar som borde genomföras?
8. Om ej, vad borde förenklas och vad återstår i sådana fall av förenklingsarbetet?
9. Hur skulle du beskriva den nuvarande situationen när det gäller förenklingsarbetet för svenska företag? Anser du att det föreligger en ”krock” mellan arbetet med IFRS light (IASBs arbete med SMEs) och det svenska förenklingsarbetet?
10. Ett syfte med förändringsarbetet är att minimera den administrativa kostnaden för företagen. Vem har mest att förlora om informationen från företagen blir förkortad och mindre innehållsrik på grund av förenklingarna?
11. Inom vilket område ser du möjligheter till förenklingar utan att förlora nödvändig ekonomisk information?
12. Hur anser du att de föreslagna förenklingarna påverkar ekonomistyrningen i företagen?
13. Är det viktigt att Sveriges redovisningsstandarder överensstämmer med de internationella standarderna? Blir det problematiskt med olika gränsvärden?
14. Finansdepartementet har tagit fram en proposition avseende förenklade skatteregler, och dessa förändringar är tillämpliga för enskilda näringsidkare. Anser du att dessa förslag även skulle kunna vara tillämpliga på mindre aktiebolag?
15. Om företagen får en förenklad redovisning tror du att det kommer att leda till en förenklad revision?
16. Har Du något att tillägga som vi har glömt att fråga om?
17. Får vi lov att återkomma om vi har någon ytterligare fråga?

Bilaga 6: Intervjuguide Svenskt Näringsliv

1. De föreslagna förenklingarna i propositionen ”Förenklade redovisningsregler, m. m.” och BFNs utkast till allmänt råd för K2 – mindre aktiebolag , är de i enlighet med Er uppfattning om vilka förenklingar och förändringar som borde genomföras?
2. Hur ser strukturen ut bland svenska aktiebolag? Kommer det inte att bli en stor spridning i storlek på företag i gruppen K2, mellan de allra minsta samt de som kommer att ligga på gränsen till K3, behoven skiljer sig åt beroende på företagsstorlek?
3. Anser du att det alltid är positivt med förenklingar inom redovisning? Ser Ni en risk att få en sämre ekonomisk styrning om företagens redovisning inte blir lika detaljerad och informativ?
4. Är det viktigt att Sveriges redovisningsstandarder överensstämmer med de internationella standarderna? Blir det problematiskt med olika gränsvärden?
5. Ett syfte med förändringsarbetet är att minimera den administrativa kostnaden för företagen. Vem har mest att förlora om informationen från företagen blir förkortad och mindre innehållsrik på grund av förenklingarna?
6. Om företagen får en förenklad redovisning tror Ni att det kommer att leda till en förenklad revision?